

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-KÜLTÜREL
DURUMLARININ YAŞAM DOYUMLARI İLE
İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Müfit DAL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

KAHRAMANMARAŞ 2018

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
SOSYO-KÜLTÜREL DURUMLARININ YAŞAM DOYUMLARI İLE
İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**

**Müfit DAL
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Ünal TÜRKCAPAR**

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

KAHRAMANMARAŞ-2018

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada, alıntı yapılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Müfit DAL

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın amacı, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda öğrenim gören öğrencilerin sosyo-kültürel durumlarını enformatik bilgi düzeylerini, yaşam doyumlarını ve sosyo-kültürel durumlarının yaşam doyumları ile ilişkisini incelemektir. Buradan hareketle üniversite gençliğinin profili ve yıllar içerisinde meydana gelen ilgi durumlarındaki değişmelerin üniversite gençliğine nasıl yansıdığı sorgulanmaktadır.

Yaşam doyumu genellikle ileri yaşlardaki bireylerin hayattan beklentilerinin ve yaşam kalitelerinin incelenmesi bağlamında araştırılmıştır. Bu anlamda yaşam doyumunun yaşlı bireylere göre daha iyi düzeyde olduğu düşünülen gençler üzerinde yapılan araştırmalar sınırlıdır. Alan bazında gençlerin yaşam doyumlarını konu alan araştırmalar genellikle belirli psikolojik sorunlar yaşayan bireyler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte enformatik bilgi ve becerilerin önem kazanmasıyla birlikte bu alanda birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Ancak söz konusu araştırmalarda genellikle bireylerin belli bir alandaki becerilerine ilişkin durum tespiti yapıldığı bilinmektedir. Mevcut araştırma ile üniversite öğrencilerinin enformatik bilgi düzeyleri, yaşam doyumları ile ilişkilendirilerek ele alınacağından önemlidir.

Araştırmanın her aşamasında bana rehberlik eden ve yapıcı eleştirileri ile araştırmama olumlu katkılarda bulunan danışman hocam Sayın Doç. Dr. Ünal TÜRKÇAPAR'a, araştırmanın veri analiz kısmında bana yardımcı olan Prof. Dr. Hasan SERİN'e, teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak, bu günlere gelmemde çok büyük emekleri olan, her türlü maddi ve manevi desteklerini gördüğüm aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tarih

Müfit DAL

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-
KÜLTÜREL DURUMLARININ YAŞAM DOYUMLARI İLE İLİŞKİSİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müfit DAL

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda öğrenim gören öğrencilerin sosyo-kültürel durumlarını enformatik bilgi düzeylerini, yaşam doyumlarını ve sosyo-kültürel durumlarının yaşam doyumları ile ilişkisini incelemektir. Buradan hareketle üniversite gençliğinin profili ve yıllar içerisinde meydana gelen ilgi durumlarındaki değişmelerin üniversite gençliğine nasıl yansıdığı sorgulanmaktadır. Mevcut araştırmaya 204 öğrenci katılmış, sosyo-kültürel yapı ve yaşam doyum düzeylerinin incelendiği bu araştırmanın alt problemler kapsamında ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Öğrencilerin; cinsiyet, yaş, ve okudukları bölümlerine göre yaşam doyumlarında farklılık ve ilişki olup olmadığının sınanması için (Ki-Kare testi) ve (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğrencilerin yayın takip etme sıklıkları ayda bir civarındadır, ayrıca öğrencilerin günlük ortalama televizyon izleme süreleri 1-2 saat arasında olup izledikleri program türleri spor, magazin ve evlilik programlarıdır. Bununla beraber öğrencilerin en çok okudukları kitap türü roman, öykü ve deneme olup, en çok dinledikleri müzik türü pop müzik olarak tespit etmiştir. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin sosyal, psikolojik ve ekonomik olarak yaşam doyumlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileme potansiyeli olan değişkenler kullanılarak araştırmaların yapılabirliği gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sosyo-kültürel, Yaşam doyumları

Sayfa Adedi: 73

Danışman: Doç. Dr. Ünal TÜRKÇAPAR

**INVESTIGATING RELATIONSHIP BETWEEN STUDENTS' SOCIO-CULTURAL
CONDITION AND LIFE SATISFACTION IN SCHOOL OF PHYSICAL
EDUCATION AND SPORT**

Master Thesis

Müfit DAL

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate both School of Physical Education and Sport of Kahramanmaraş Sutcu Imam University students' socio-cultural condition, informatics knowledge level, life satisfaction and relationships between their socio-cultural condition and life satisfaction. Thus, it is examined how changes in youth profile in the university and their relevance have affected university students over the years. Total 204 students participate in the survey, and differences in socio-cultural structure and satisfaction level are investigated in terms of students' sexuality, age and department by using mean ($\bar{x}$) and standard deviation. Chi square and ANOVA tests were used to determine whether there is a difference between life satisfactions in terms of students' sexuality, age and department or not. According to results, frequency of reading scientific paper among students is about once a month, students' daily average time of watching TV range is 1 to 2 hour, and they usually watch sports, magazine and wedding TV show. Besides, students mainly read novel, story and essay as kind of book, and listen to pop music most. At the result of this study, it was suggested that some variables having a direct and indirect potential effect on students' life satisfaction in terms of social, psychological and economic aspects can be used in similar studies.

Key words: Education, Socio-cultural, Life satisfaction

Page Number: 73

Supervisor: Associate Professor ÜNAL TÜRKÇAPAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	İ
ÖZET.....	İİ
ABSTRACT	İİİ
İÇİNDEKİLER.....	İV
TABLolar DİZİNİ	VI
SİMGELER VE KISALTMALAR	İX
1. GİRİŞ VE AMAÇ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	9
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	9
2. GENEL BİLGİLER.....	10
2.1. Kuramsal Çerçeve.....	10
2.1.1. Yaşam doyumu	10
2.1.1.1. Yaşam doyumu ile ilgili kavramlar.....	12
2.1.1.1.1. Mutluluk.....	12
2.1.1.1.2. Yaşam kalitesi.....	13
2.1.1.1.3. Psikolojik iyi oluş	13
2.1.1.1.4. Öznel iyi oluş	13
2.1.1.2. Yaşam Doyumunu Potansiyel Olarak Etkileyen Değişkenler	14
2.1.1.2.1. Yaş	16
2.1.1.2.2. Cinsiyet	16
2.1.1.2.3. Eğitim.....	16
2.1.1.2.4. Sosyal çevre	17

2.1.1.3. Yaşam Doyumu Kuramları	19
3. GEREÇ VE YÖNTEMLER.....	20
3.1. Araştırma Modeli.....	20
3.2. Çalışma Grubu.....	20
3.3. Verilerin Toplanması.....	22
3.3.1. Sosyo kültürel düzey anketi.....	22
3.3.2 Yaşam Doyumu Ölçeği	22
3.4. Verilerin Çözümlemesi.....	22
4. BULGULAR	23
4.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular.....	23
4.2. Sınıf Değişkenine İlişkin Bulgular	35
4.3. Bölüm Değişkenine İlişkin Bulgular	48
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	59
5.1. Sonuç ve Tartışmalar	59
5.2. Öneriler.....	61
6. KAYNAKLAR.....	63
7. ÖZGEÇMİŞ	74

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Çalışma grubunun demografik bilgileri	21
Tablo 2. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sınıflara dağılımı.....	23
Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin bölümlere dağılımı	23
Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı	24
Tablo 5. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	24
Tablo 6. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	25
Tablo 7. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	25
Tablo 8. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	26
Tablo 9. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘‘Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı ..	27
Tablo 10. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	28
Tablo 11. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı.....	28
Tablo 12. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı.....	29
Tablo 13. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	29
Tablo 14. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	30
Tablo 15. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı	30
Tablo 16. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı.....	31
Tablo 17. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı.....	32
Tablo 18. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalamaları	33

Tablo 19. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre yaşam doyum düzeylerine ilişkin Anova sonuçları	34
Tablo 20. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin bölümlere dağılımı	35
Tablo 21. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı	36
Tablo 22. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	36
Tablo 23. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	37
Tablo 24. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	38
Tablo 25. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	39
Tablo 26. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Ders dışı zamanlarda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	40
Tablo 27. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	41
Tablo 28. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	41
Tablo 29. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	42
Tablo 30. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	42
Tablo 31. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	43
Tablo 32. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversite etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	44
Tablo 33. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı.....	44
Tablo 34. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Yanıtınız Evet ise katıldığımız topluluğun adını yazınız.’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	45
Tablo 35. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalamaları	46
Tablo 36. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yaşam doyum düzeylerine ilişkin Anova sonuçları	47

Tablo 37. Bölüm değişkenine öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı	48
Tablo 38. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	48
Tablo 39. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	49
Tablo 40. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	50
Tablo 41. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	50
Tablo 42. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	51
Tablo 43. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	52
Tablo 44. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	52
Tablo 45. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	53
Tablo 46. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	53
Tablo 47. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	54
Tablo 48. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan hiç haberdar oldunuz mu?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	55
Tablo 49. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	55
Tablo 50. Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı	56
Tablo 51. Bölüm değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalama değerleri	57
Tablo 52. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yaşam doyumu düzeylerine ilişkin Anova sonuçları	58

SİMGELER VE KISALTMALAR

$\bar{x}$: Aritmetik Ortalama

Akt:Aktaran

Ark:Arkadaşları

N:Kişi Sayısı

SED:Sosyo Ekonomik Düzey

SS:Standart Sapma

1. GİRİŞ VE AMAÇ

1.1. Problem Durumu

Üniversite öğrenciliği dönemi kimlik bulma, toplumun ulusal ve evrensel değerlerini benimseme, uyum sağlama, yetişkin olma yolunda çeşitli sorumluluklar alma ve olgunluğa erişme gibi süreçlerin yaşandığı zorlu dönemlerden biri olarak ifade edilebilir. Bu dönemde öğrencilerin önemli bir kısmı ilk defa ailelerinden ayrılmakta (1), farklı kültürden insanlarla iletişim kurmak ve birlikte yaşamak zorunda kalmakta, ekonomik, sosyal ve akademik konularda önemli sorumluluklar almaktadırlar (2). Bu zorlu süreçte üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlıkları ve yaşamdan aldıkları doyumunu etkileyen çeşitli değişkenlere yönelik çalışmalar önem kazanmaktadır. Bu araştırmalar öğrencilerinin psikolojik, fiziksel, sosyolojik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olması, yaşamdan aldıkları doyumunu artırmaya yönelik olması ve öğrenci kişilik hizmetlerine cevap vermesi açısından oldukça önemlidir (3,2).

“Mutlu” bir yaşam sürdürmek, şüphesiz pek çok insan için önde gelen yaşam amaçlarından birisidir. İnsanın nasıl mutlu olabileceği, mutluluğun ne anlama geldiği ve hangi faktörlerden etkilendiği gibi sorularla “anlaşılmaya” ve “elde edilmeye” çalışılan mutluluğun, insanlar için güncelliğini kaybetmeyen önemli bir konu olduğu bilinmektedir.

Mutluluk (happiness) kavramı psikolojinin ve özellikle pozitif psikoloji alanının çalışma konularından birisini oluşturmaktadır. Pozitif psikoloji, bireyin yaşamda karşılaştığı olumsuz durumları (hastalık gibi) iyileştirmenin yeterli olmadığı ve sahip olduğu olumlu özellikleri (sevgi, duyarlılık, yetenek, özgünlük vb.) geliştirmenin de önemli olduğu yönündeki bir anlayışı savunmaktadır (4). Bu anlayışta, bireyin eksik ya da zayıf yönlerini gidermekten çok, güçlü yönlerini geliştirmeye dönük çabalar ön plana çıkmakta ve bu yönelimin psikopatolojiyi önlemede daha etkili olacağı vurgulanmaktadır (5).

Bireyin kendisine, doğaya ve çevresine giderek yabancılaştığı ve yalnızlaşma tehdidi ile karşı karşıya olduğu günümüzde daha fazla sosyal ilişki kurmak, üyesi olduğu grupta saygı görmek, değer verilme ve kendini geliştirmek ister (6,7). Araştırmalar sportif yaşamışlıkların ve sağlık için egzersiz uygulamalarının fiziksel, fizyolojik, psiko-sosyal boyutlarıyla doğrudan ya da dolaylı olarak bireyin yaşamdan haz almasına ve toplumsal sinerji yaratmasına önemli fırsatlar sunduğunu göstermektedir (8, 9, 10, 11, 12, 13).

Pozitif psikolojide mutluluğun terimsel karşılığı olarak genellikle “öznel iyi-oluş” (subjective well-being) kavramı kullanılmaktadır. Öznel iyi-oluş, birbiriyle ilişkili üç unsuru

kapsamaktadır: Olumlu duygulanım, olumsuz duygulanım ve yaşam doyumu. Olumlu ve olumsuz duygulanım, hoşça giden ve gitmeyen duygulardan oluşmakta iken, yaşam doyumu bireyin yaşamına ilişkin bilişsel değerlendirmelerini içermektedir. Olumlu duygulanımın ve algılanan yaşam doyumunun yüksek olması, öznel iyi-oluşun da yüksek olduğuna işaret etmektedir (14).

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, bireylerin yaşam tarzlarında köklü değişimlere sebep olduğu gibi, kişilerin alışveriş alışkanlıklarından, değer yargılarına kadar birçok sosyal olguyu da doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir. Her yenilik ve değişimde olduğu gibi teknolojideki bu hızlı ilerleme, olumlu sonuçları olduğu kadar olumsuz sonuçları da ortaya çıkarmaktadır (15). Bağımlık denilebilecek düzeydeki internet kullanımı, üniversite öğrencileri için yaygın bir sosyalleşme aracı olarak ön plana çıkmaktadır ve bu durum, kültürel yaşamın yanında kişilerarası etkileşim biçimini de farklı boyutlara taşımaktadır (16). Sosyal paylaşım ağlarının yaygın bir biçimde kullanılmaya başlaması, sosyal iletişim ve etkileşim anlayışını fazlasıyla değiştirmektedir (17). Bu sanal iletişim türü gençleri yüz yüze sosyal iletişimden uzaklaştırmasının yanında ve özellikle ergenlerin sosyal iletişim sürecinde içlerine kapanarak geri çekilmelerine neden olmaktadır (18). Teknolojideki hızlı değişiminin sonucu olarak yaşam tarzında meydana gelen bu değişimler üniversite öğrencilerini olumlu ya da olumsuz etkilerken, diğer taraftan üniversitede öğrenci olmak dahi, öğrenciler üzerinde kaygı ve strese neden olmaktadır (19). Bu bağlamda üniversite öğrencileri, gençlik dönemi çağında olmaları nedeniyle, bir yandan kişisel gelişim sorunları ile uğraşmakta, diğer yandan, akademik başarı, ekonomik kaygılar, barınma sorunu ve gelecek kaygısı gibi bir takım sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu ve benzeri kaygı faktörlerinin üniversite öğrencilerinde çeşitli olumsuz davranışların ve alışkanlıkların oluşmasında potansiyel olarak rol oynayabileceği düşünülmektedir (20). Üniversite öğrenimine başlayan gençler, farklı bir yaşam alanı ile tanışmaları sonucu uyum güçlükleri yaşamakta, mevcut toplumsal norm ve kurallara uyum ve uyumsuzluk arasında gidip gelmektedir (21). Bulduğu zaman dilimi içerisinde her ne kadar üretim alanlarından uzak, genel olarak tüketici konumda olsa da söz konusu gençliğin, toplumun genelinin yaşadığı sosyo-kültürel, psikolojik ve enformatik olaylardan etkilendiği düşünülebilir. Zira gelişen ve değişen dünyada çeşitli dış etkenlerden en çok etkilenen kesimin gençlik kesimi olduğu söylenebilir. Yükseköğretim kurumlarının, ülkelerin kalkınması ve gelişmesi için, gerekli olan bilginin üretildiği ve insan kaynaklarının yetiştirildiği kurumlar (22) oldukları düşünüldüğünde, üniversite öğrencilerinin psikolojik olarak iyi olmaları ve çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanmaları kritik bir öneme sahiptir. Nitelikli insan gücü yetiştirme

sorumluluğu olan üniversiteler, öğrencilerine bilgi, beceri, ideal ve iyi alışkanlıklar kazandırmanın yanı sıra, öğrencilerin ruhsal olarak da sağlıklı olmaları bakımından sorumluluk almalıdır (23). Üniversitelerin eğitim ve öğretim işlevleri içerisinde iyi bir ahlâkla donatılmış, sorumluluk sahibi gençler yetiştirmek de önemli bir yer tutmaktadır. Max Weber daha 1900 lü yıllara rastlayan bir konferansında, gençliğin mutlak amacının, saf bir ahlakın düşünceyi izlemesi, olgunluk döneminin ise sorumluluk ile ahlaki kazanımların birleşmesi olması gerekliliğini belirtmektedir. (24). Bu bağlamda yükseköğretim kurumları, eğitim öğretim süreci içerisindeki bireyler olarak öğrencileri üzerinde olumlu etkiler oluşturdukça toplumsal değişim yaşanmasını da kolaylaştırmaktadır (22). Öğrenciler üzerinde etkiler oluşturarak nitelikli bir toplumsal değişimin sağlanabilmesi için yükseköğretim kurumlarınca öncelikli olarak; üniversiteli gençliğin birçok yönüyle tanınması, tanımlanması ve istenilen doğrultuda dönüştürülmesi yolunda, bilimsel çalışmaların yapılması önemli görülebilir.

Topçuoğlu (25), öğrencileri düşündürmeye ve araştırmaya yönlendirmenin son derece güç olduğundan, kendi statüleri dışında kalan aydınlarla ya da hocalarıyla tartışmaya katmanın ciddi bir mesele olduğundan şikayet etmektedir. Bu soruna çözüm getirmenin yolunun da öğrencileri daha yakından tanımaktan geçtiğini bunun ise söz konusu çalışmasında kullanmış olduğu anketin iki üç yılda bir tekrarlandığı takdirde, öğrenci gruplarındaki ilgi değişmelerinin seyrini, en fazla ya da en az ilgi çeken konuların özelliklerini, hangilerinin sürekli olarak önemli hangilerinin ise sürekli olarak önemsiz görüldüğünü ve hangi konulara hangi sebeplerle ilgi duyduklarını tespit imkânı vereceğini belirtmektedir. Balta (26), özellikle Türkiye’de küresel değişimlerin de etkisiyle gençlerin sosyo-kültürel özelliklerinde birtakım kırılmalar yaşandığını ve gençlerin özellikle toplumsal yapıyla ve kültürel değerlerle çatışmalarında söz konusu kırılmanın önemli bir yeri olduğunu vurgulamaktadır. Yazıcı (2003) üniversite gençliğinin sosyo-kültürel profili üzerine yaptığı çalışmada, Türkiye’de üniversite gençliği üzerine yeterli düzeyde bilimsel çalışmanın yapılamamış olması nedeniyle, üniversitelerin kurumsal varlığı ile gençler arasında istenilen düzeyde kaynaşmanın olamadığını, bunun sonucu olarak ise sağlıklı bir üniversite kültürünün yaratılamadığını ifade etmektedir. Yaylalı (27) ise, üniversite gençliğinin sosyoekonomik profilinin çıkartılmasına yönelik daha önce kapsamlı bir çalışmanın yapılmadığını ifade etmektedir. Dünyanın az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerinde olduğu gibi, Türkiye’de de üniversite öğrencilerinden sadece beklenen elitler kadrosunu tesis etmeleri değil, aynı zamanda toplumun siyasi hayatında önemli rol oynamaları ve kamu hayatının gelecek rolleri için de bir takım sosyal sorumlulukların bilincinde bir gençlik olmalarıdır. Kişilik özellikleri, davranış grupları gibi, farklı özelliklere sahip olan öğrencilerin bu özelliklerinin, okul

ortamında daha rahat anlaşılabilceği (28) ve geleceğe yön vermesi beklenen üniversite gençliğinin kişilik ve davranışlarında ne gibi değişimlerin olduğunun kısa zaman aralıklarında yapılacak bilimsel araştırmalarla tespiti, önem kazanan bir konudur. Bir diğer husus ise, 1966 yılında Topçuoğlu tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin sosyo-ekonomik düzey ve cinsel kimlikleri üzerinden ilgi durumlarıyla ilgili doğrudan bir değerlendirme yapılmadığı görülmekle birlikte, Yazıcı (20) Gazi Üniversitesine bağlı tüm fakültelerde 33.934 öğrenci üzerinde yapmış olduğu çalışma ile Yazıcı (29) 58 üniversitede gerçekleştirdiği çalışma ve Yaylalı (27) üniversite üzerinde yapmış olduğu kapsamlı çalışmalarda, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzey değişkeninin önemi ifade edilmektedir. Söz konusu çalışmalardan ilki Topçuoğlu'nun 1966 yılında gerçekleştirdiği “Neleri Öğrenmek İstiyorlar?” adlı araştırmasıdır. Topçuoğlu, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden 1041 ve Hacettepe Tıp Fakültesi'nden 125 olmak üzere toplam 1166 üniversite öğrencisi üzerinde uygulamış olduğu anketle o dönem üniversite öğrencilerinin ilgi şiddetlerinin tespiti yoluna gitmiştir. Hazırlamış olduğu 5 bölümden oluşan sorgu kağıtlarına öğrencilerden önem verdikleri konuları önem derecelerine göre bu kağıtlara yazmaları istenilmiştir. Önem verdikleri konuları önem derecelerine göre yazmalarıyla öğrencilerin farklı konulara yönelik “ilgi şiddetleri” ortaya konulmuş, farklı cinsiyetler, farklı sınıf düzeyleri ve farklı bölümler arasında bir karşılaştırma yoluna gidilmiştir. Yazıcı (20) çalışmalarında konuya ilişkin farklı sonuçlar ortaya koymaktadır. Bunlardan ilki 2001 yılında Gazi Üniversitesi'ne bağlı tüm fakültelerde, 33 934 öğrenciyle yaptığı “Üniversite Gençliği 2001 Araştırması Gazi Üniversitesi Örneği”dir. Bu çalışmanın bulgularına bakıldığında, Gazi Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin köken olarak kentli ve orta sınıf ailelerin çocukları olduğu, emekli baba ve ev hanımı anneler dışarıda tutulduğunda genel olarak anne ve baba mesleklerinin memur olduğu görülmektedir. Gençler %47,7 oranında bazı problemlere rağmen hayattan memnun olduklarını söylerlerken, bütünüyle memnun olanların oranı %27,3'te kalmaktadır. Düzenli sigara kullananların oranı %23,7, arada bir kullananların oranı ise %15,6 düzeyindedir. Gençler arasında alkol kullanımı bakımından ortaya çıkan verilere göre gençlerin yalnızca %3,1'i düzenli alkol almaktadır. Arada bir alkol alanların oranı %29,4, hiç alkol almayanların oranı %67,5'dir. Öğrencilerin geldikleri sosyo-ekonomik düzey bakımından karşılaştırılması sonucunda elde edilen verilerden, önemli farklılaşmalar olduğu ortaya çıkmaktadır. Gençlerin sosyo-ekonomik düzeyleri yükseldikçe kendilerini arkadaşları ile ilişkilerde daha başarılı buldukları, kendilerini daha çok beğendikleri ve hayatlarından daha çok memnun oldukları ortaya çıkmaktadır. Örneğin, kendini beğenen öğrenciler düşük sosyo-ekonomik düzeyde %15,7 iken, yüksek sosyo-ekonomik düzeydekilerde %29'a yükselmektedir. Alt sosyo-ekonomik

düzeiden gelen gençler, kitap-dergi ve internetle boş vakitlerini geçirip, daha çok Türk halk müziği, özgün ve arabesk müzik tercihinde en ciddi yoğunlaşmaları ortaya koyarlarken; üst sosyo-ekonomik düzeiden gelen gençlerde tiyatro, sinema, konser tercihi en üst yoğunlaşma düzeidine ulaşmakta, yabancı müzik tercihi en üst seviyeye çıkmaktadır. Türk pop müziği ve Türk sanat müziğinin orta sosyo-ekonomik düzeiden gelen gençlerde en yoğun düzeide tercih edildiği görülmektedir. Üniversite Gençliği 2001 Araştırması'nın cinsiyet boyutunda ortaya çıkan sonuçları, cinsiyetin temel yönelimler ve tutumlar bakımından önemli bir değişken olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Boş zamanları değerlendirme yolları bakımından, erkekler arasında ilginç farklılıklar söz konusudur. Boş zamanları sinema, tiyatro, konser ile değerlendirme bakımından, kızlarda %27'ye yükselen yoğunlaşma, erkeklerde %4,2'ye gerilemektedir. Gazete okuma alışkanlığı bakımından da erkeklerin kızlardan daha yoğun bir gazete okuma alışkanlığına sahip olduğu görülmektedir. Türkiye'nin geleceği konusunda erkeklerin kız öğrencilerden çok daha iyimser olmaları dikkat çekicidir. Geleceğe dönük iyimserlik erkeklerde %44,1 iken bu oran kızlarda %26'ya gerilemektedir. Dış politika perspektifi bakımından da ana tercih Avrupa Birliği olmasına rağmen Avrupa Birliği boyutunda kızların, Türk Dünyası/ Avrasya boyutunda erkeklerin daha ciddi bir yoğunlaşma gösterdikleri ilk bakışta göze çarpmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarına katılım boyutunda en yüksek katılım %5,3 ile fen ve mühendislik grubunda ortaya çıkmaktadır. Daha sonra %4,1 ile sosyal bilimler grubu. %3,5 ile sağlık bilimleri grubu arkadan gelmektedir. Sağlık bilimleri grubunda tercih edilen müzik türleri içerisinde Türk sanat müziği, Türk pop müziği ve klasik batı müziği diğer gruplara göre daha yoğun tercih edilirken, sosyal bilimler grubunda diğer gruba göre daha yoğun tercih edilen müzik türleri, Türk halk müziği ve özgün protest müziktir. Fen ve mühendislik grubunda ise diğer gruplara göre arabesk müzik, tasavvuf müziği, yabancı müzik, kısmen daha yoğun tercih edilen müzik türleridir. Bilim grupları içerisinde Türkiye'nin geleceğine pozitif bakış bakımından en olumlu durumda olan grup, fen ve mühendislik grubudur. En kötümser grup ise sağlık bilimleri grubu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu konuyla ilgili Yazıcı'nın çalışması 2002 yılında 58 kamu ve özel üniversitenin çeşitli fakültelerinde okuyan toplam 37 680 üniversite öğrencisi üzerinde bir grup akademisyenle birlikte yapmış olduğu "Üniversite Gençliği'nin Sosyo-Kültürel Profili" adıyla yayınlanan Türk üniversite gençliği araştırmasıdır. Bu çalışmaların bulgularında bakıldığında; Türk Üniversitelerinde okuyan öğrencilerin kaynağının büyük çapta genel liselerden oluştuğu, meslek liseleri ve süper liselerin genel liselerin arkasından geldiği görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre üniversiteli gençlerin babalarının annelerine göre çok daha eğitilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Çalışmaya göre Türk toplumunda üniversiteli

gençler bireysel duyarlılıkları toplumsal duyarlılıklara göre daha baskın olan bir toplumsal çevreyi oluşturmaktadır. Yine gençler kendisiyle barışık olmayı ve etrafındaki kişilerle iyi ilişkiler kurmayı insanlık ulus ve ülke için çalışmaya tercih etmektedirler. Dürüstlük, bağımsızlık, yaşamdan zevk alma Türk üniversite gençliğinin önemseydiği değerlerin başında yer almaktadır. Bireysel duyarlılıkları gittikçe yükselen bir gençlik olan üniversite gençliğinde, genel bir karamsarlık havasının hakim olduğu anlaşılmaktadır. Üniversiteli gençler aileleriyle en çok para harcama konusunda anlaşmazlığa düşmekte, en ciddi düzeyde babalarıyla sorun yaşamaktadırlar. Gençlerin kriz düzeyinde ilişkileri daha çok karşı cinsle arkadaşlıklarında yaşadıkları görülmektedir. Araştırmanın sonuçlarına göre; üniversiteli gençlere göre Türkiye’de çözülmesi gereken en önemli sorun eğitim sorunudur. %5,4 lük bir kesimi demokrasinin iyi bir yönetim biçim olduğu fikrine katılmamaktadır. Gençler arasında sivil toplum kuruluşlarına aktif katılımın oldukça düşük olduğu görülmektedir. Türk üniversitelerinde okuyan her 4 gençten 3’ü çalışmak ve yaşamak üzere başka bir ülkeye gitmeyi düşünmektedir. Gençler ekonomide devlet kontrollü bir piyasa ekonomisi tercih etmektedirler. Türk üniversitelerinde okuyan kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha üst sosyo-ekonomik düzeyden gelmektedir. Erkekler açısından geleneksel ve ulusal değerler bağlılık, evrensel ve dini değerlere bağlılık ve maddi servet, kızlara göre çok daha fazla önemsenmektedir. Araştırmada kamu ve özel üniversitelerde okuyan öğrenciler arasında çıkan bulgulara göre; özel üniversite öğrencilerinde boş zamanların değerlendirilmesi bakımında ilk sırayı tiyatro, sinema ve konsere gitmek alırken, kamu üniversitelerinde ilk sıra kitap ve dergi okumak yönündedir. Özel üniversite öğrencilerinin favori televizyon programları filmler dizi filmler, kamu üniversite öğrencilerinin ise kültür sanat ve belgesel programlarıdır. Özel üniversite öğrenciler yabancı müziği ilk sırada tercih ederken, kamu üniversite öğrencilerinin ilk tercihi Türk pop müziğidir. Kamu üniversitelerinde Avrupa Birliği tercihi %41,7 iken özel üniversitelerde bu oran %61,2’ye yükselmektedir. Kamu üniversitesi öğrencileri Türk Dünyası, İslam Dünyası ve bağlantısızlık gibi perspektifleri özel üniversitelere göre çok daha ağır basmaktadır. Kamu üniversitelerinde öğretim dilinin Türkçe olması gerektiğine inananların oranı %70’e ulaşırken, özel üniversitelerde bu oran %54,4’ e gerilemektedir. Kamu üniversitesi öğrencileri özel üniversite öğrencilerine göre dini değerlere daha bağlıdır. Özel üniversite öğrencileri için, kendileri ile ilgili yaşamdan zevk alma öne çıkarken, kamu üniversite öğrencileri için dürüstlük öne çıkmaktadır. Araştırmadaki diğer önemli bulgular ise şöyledir. Gençlerin sahip oldukları kardeş sayısı ile geldikleri sosyo-ekonomik düzey arasında açık bir ilişki olduğu görülmektedir. Alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen öğrenciler, üst sosyo-ekonomik düzeyden gelen öğrencilere göre ülke ve ulus refahı ve

insanlık için çalışmak gibi idealleri daha çok benimsemektedirler. Öğrencilerin geldikleri sosyo-ekonomik düzey alt sosyo-ekonomik düzeye indikçe dürüstlük bağımsızlık geleneksel, ulusal, dini ve evrensel değerlere bağlılık artmaktadır. Eş seçimi konusunda sosyo-ekonomik düzey düştükçe ideolojik politik dini tutum benzerlikleri daha fazla önemsenmektedir. Dinlenen müzik alt sosyo-ekonomik düzeyde daha çok Türk halk müziği, özgün, protest ve arabesk müzik iken, orta sosyoekonomik düzeyde Türk pop müziği, üst sosyo-ekonomik düzeyde ise yabancı ve klasik batı müziği daha çok tercih edilmektedir. Alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen öğrenciler için çözülmesi gereken en acil sorun gelir adaletsizliği iken, üst sosyo-ekonomik düzeyden gelen öğrenciler için en önemli sorun eğitim sorunudur. Araştırma sosyal bilimlerde okuyan öğrenciler ile fen, mühendislik ve sağlık bilimlerinde okuyan öğrencilerle ilgili ilginç bulgular da ortaya koymuştur. Çok kardeşe sahip öğrenciler, ilk sırada eğitim formasyonunda yoğunlaşırken, az kardeşe sahip öğrenciler daha çok fen mühendislik ve sağlık formasyonunda yoğunlaşmaktadır. Sağlık formasyonu alan öğrenciler diğer formasyonlara göre toplumun daha üst sosyo-ekonomik düzeylerinden, eğitim formasyonu alanlar ise daha alt sosyo-ekonomik düzeylerinden gelmektedirler. Öğrenciler arasında kendi geleceğinden daha ümitsiz olanlar sosyal bilgiler grubunda yoğunlaşırken, geleceğinden umutlu olanlar daha çok sağlık grubunda yoğunlaşmaktadırlar. Toplumsal statü ve güzelliği fen ve mühendislik formasyonu alan öğrenciler daha çok önemsemektedirler. Son yıllarda bireylerin psikolojik beklenti ve ihtiyaçlarının önem kazanmasıyla birlikte, bireylerin yaşam kalitelerinin önemli bir belirleyicisi olarak yaşam doyumu kavramı üzerine birçok araştırma yapılmıştır (30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46). Bu çalışmalarda yaşam doyumu genel olarak bireylerin yaşama karşı gösterdiği duygusal tepkiler bütünü olarak ele alınmaktadır. Bireylerin duygusal tepkileri fiziksel ve duygusal olarak değişimlerin yoğun olarak yaşandığı ve hissedildiği dönemlerde daha fazla önem kazanmaktadır. Bu bağlamda düşünüldüğünde yaşam doyumu kavramı genellikle ergenler, gençler ve ileri yaşlardaki bireyler üzerinde ele alınan ve çalışılan bir kavramdır. Yaşam doyumu kavramı ilk olarak Neugarten tarafından kavramsallaştırılarak bireylerin hayattan beklentileriyle elde ettikleri mevcut kazanımları arasındaki bir denge süreci olarak tanımlanmaktadır (47). Bununla birlikte yazarlar, yaşam doyumu kavramını açıklarken bireylerin duygusal tepkileri ve beklentileriyle, elde ettikleri arasında yaptıkları öznel kıyaslamalara vurgu yapmaktadırlar. Başka bir ifadeyle yaşam doyumu kavramında bireylerin yaşantılarına yönelik beklentileri ve değerlendirmeleri oldukça önemli görülmektedir. Bilişim teknolojilerinin kullanımı ve bireylerin günlük hayatlarını etkileme potansiyellerinin artmasıyla birlikte, enformatik beceri düzeyleri, bilgisayar okuryazarlığı ve bilişim

teknolojilerini kullanımına yönelik yapılan araştırmalar yoğunlaşmaktadır (48, 49, 50, 51, 52, 53). Bilgisayar teknolojilerinin kullanımı ve gerekli becerilerin edinilmesi olarak tanımlanan enformatik beceriler, özelde öğretim elemanları, öğretimler ve üniversite öğrencileri bağlamında incelenmiş, genelde ise bütün bireyleri ilgilendirmesi bakımından üzerinde durulan konular arasında yer almaktadır. Yaşam doyumunu etkileme potansiyeli olan değişkenler arasında, yaş, cinsiyet, eğitim, medeni durum ve sosyal çevre gibi değişkenler sıralanmaktadır. Bu değişkenlerin bireysel ve sosyal birtakım değişkenler olarak ele alındığı görülmektedir. Bu değişkenlerin yanında son zamanlarda bireylerin yaşamlarını devam ettirmeleri bakımından önem kazanan bilişim teknolojilerinin kullanımı da yaşam doyumunu açısından belirleyici etmenler arasında gösterilmektedir (54, 55, 56). Bireylerin yaşam doyumunu algılarında internet ve sosyal ağların kullanımına vurgu yapılan çalışmalarda, bireysel olarak iyi oluş, güven ve kendini daha iyi ifade etme gibi psikolojik olarak kabul görme duygularının gelişmesi ile yaşam doyumunun olumlu olarak etkilendiği ortaya konmaktadır. Gençlik, çocukluk ve yetişkinlik çağları arasında kişisel kimliğin oluşmaya başladığı bir geçiş dönemidir (57, 58). Daha çok idealist, atılgan ve hareketli nitelikleriyle dikkati çeken bir sosyal grup olarak gençlik, toplumların geleceğinin önemli bir belirleyicisi olarak üzerinde araştırmaların yapıldığı bir yaş grubudur. Gençlik üzerine yapılan araştırmaların toplumun gelecekteki yönelimlerine ilişkin önemli ipuçları vereceği düşünülebilir (59). Genç ve eğitilmiş nüfusun toplumlar için demografik bir avantaj olmasının yanı sıra yaşam doyumunu ve enformatik becerileri ile üretim ve istihdama önemli katkılar yapmaları söz konusudur. Bu bağlamda lisans eğitimi alarak, diplomalı meslek sahibi aday olan üniversite öğrencilerinin yetiştirilmesi ve birtakım yeterliliklere sahip olması önem taşımaktadır. Aynı zamanda bu dinamik unsur, toplumda kendini bulmaya, anlamaya, kimliğini şekillendirmeye çalışan kesimdir (21). Türkiye’de 17-25 yaş arası üniversite gençliği, açık öğretim fakültesi öğrencileri ile birlikte 2012-2013 yılı istatistiklerine göre üç buçuk milyonu bulmaktadır (60). Alanyazın incelendiğinde üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlıkları, sigara ve alkol kullanım düzeyleri, eş seçimini etkileyen faktörler, boş zamanlarını değerlendirme biçimleri, siyasal ve kültürel tutumları, internet kullanma amaçları, gelecek kaygıları gibi birçok alanda çalışmalar yapıldığı görülmekle birlikte, üniversite öğrencilerinin sosyo-kültürel durumları ve psikolojik durumları ile enformatik özelliklerinin analizine yönelik araştırmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Yaşam doyumunu genellikle ileri yaşlardaki bireylerin hayattan beklentilerinin ve yaşam kalitelerinin incelenmesi bağlamında araştırılmıştır. Bu anlamda yaşam doyumunun yaşlı bireylere göre daha iyi düzeyde olduğu düşünülen gençler üzerinde yapılan araştırmalar sınırlıdır. Alan bazında gençlerin yaşam

doyumlarını konu alan araştırmalar genellikle belirli psikolojik sorunlar yaşayan bireyler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte enformatik bilgi ve becerilerin önem kazanmasıyla birlikte bu alanda birçok araştırma yapıldığı görölmektedir. Ancak söz konusu araştırmalarda genellikle bireylerin belli bir alandaki becerilerine ilişkin durum tespiti yapıldığı bilinmektedir. Mevcut araştırma ile üniversite öğrencilerinin enformatik bilgi düzeyleri, yaşam doyumları ile ilişkilendirilerek ele alınacağından önemlidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda öğrenim gören öğrencilerin sosyo-költürel durumlarını enformatik bilgi düzeylerini, yaşam doyumlarını ve sosyo-költürel durumlarının yaşam doyumları ile ilişkisini incelemektir. Buradan hareketle üniversite gençliğinin profili ve yıllar içerisinde meydana gelen ilgi durumlarındaki değişmelerin üniversite gençliğine nasıl yansıdığı sorgulanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin sosyo-költürel durumları ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin yaşam doyum durumları, demografik değişkenlere (cinsiyet, üniversite, bölüm ve sınıf düzeyi) göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarını, sosyo-költürel değişkenler çerçevesinde derinlemesine ele alan çalışmaların sınırlı olması nedeniyle çalışma; politika yapıcılara, araştırmacılara ve uygulamacılara sağlayacağı potansiyel katkılar bakımından önemli görölebilir.

Üniversite öğrencilerinin sosyo-költürel durumlarının, yaşam doyumunu üzerine etkisi konusunda uygulanan anket ve ölçeklere samimi cevaplar verdikleri varsayılmaktadır.

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Üniversite öğrencilerinin sosyo- költürel durumları, alanları ile ilgili yayın takip etme, költürel gelişimleri için literatürde yer alan durumlar; sinema ve tiyatroya gitme, tv izleme ve izlenen program türleri, dinledikleri müzik türleri, kitap okuma sıklıkları ve okunan kitap türleri, boş zaman etkinlikleri ve topluluklara üye olma durumları ile sınırlandırılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde, araştırmanın kavramsal çerçevesine, temel kavram ve terimlerin açıklanmasına ve araştırma konusuna ilişkin yapılan diğer çalışmalara yer verilmiştir.

2.1.1. Yaşam doyumu

Yaşam doyumu, bireylerin yaşantılarına ilişkin mevcut konumları ve ulaşmak istedikleri konum arasındaki farklılığa ilişkin duygusal tepkilerini ifade etmektedir. Yaşam doyumunun bireysel ve çevresel birçok etmenle yakından ilişkili olan psikolojik bir kavram olduğu düşünüldüğünde, alanyazında farklı bakış açıları ve kuramsal temellere dayanan yaklaşımlardan bahsedilebilir. Neugarten, Havighurst ve Tobin (47) yaşam doyumu kavramını bireylerin beklentileri ve hedefledikleri arasında yaptıkları kıyaslamalar sonucunda takındıkları duygu durum olarak tanımlamaktadır. Başka bir ifadeyle bireylerin amaçlarına ulaşma derecesi olarak görülebilecek yaşam doyumu psikolojik bir gerilimin sonucunu ifade etmektedir. Benzer şekilde yaşam doyumunu bireylerin öznel değerlendirmeleri sonucunda yaşam kalitelerine ilişkin olumlu değerlendirmelerde bulunmaları şeklinde değerlendirmek mümkündür (61). Myers ve Diener (62), olumlu bir yaşam doyumu duygusuna sahip bireylerde; benlik saygısı, kişisel kontrol duygusu, iyimserlik ve dışa dönüklük gibi dört iç özellik belirlemişlerdir. Kendilerinden hoşnut olan, güçlenmiş hisseden ve geleceğe ilişkin olumlu inançlara sahip olan bireyler ile yaşamlarının kontrolünü elinde bulunduran ve sosyal durumlara katılan kişiler, yaşamlarından daha memnun olma eğilimindedirler. Yaşam doyumunu bir anlamda mutluluk olarak ele alan başka yaklaşıma göre, bireylerde stres ve üzüntü yaratan etmenlerin olmaması ya da bireylerin, hayata bakışlarını değiştirecek kadar önemsememesi olarak tanımlanmaktadır (63). Özdevecioğlu (64) yaşam doyumunu hayata karşı bireylerin genel tutumları olarak tanımlamaktadır. Yaşam doyumu, bireylerin hayatın farklı alanlarına ilişkin yaptıkları olumlu değerlendirmeler olarak görülebilir (65). Genel yaşam doyumu, bir bireyin yaşamının bir bütün olarak bilişsel bir değerlendirmesi şeklinde tanımlanmıştır (66). Duygular (kaygı, sevinç, öfke vb.) insanların yaşamlarında meydana gelen belli durumlara, belli ani tepkiler vermek olarak adlandırılır. Yaşam doyumu, kişinin yaşamının büyük bir yönünü veya kişinin yaşamının tümünü kapsayan uzun süreli geçmiş değerlendirmelerindeki daha genel ifadeler olarak adlandırılır (65, 67). Yaşam doyumu, bir bireyin kendi belirlediği kriterlere uygun bir biçimde tüm yaşamını olumlu değerlendirmesi

olarak tanımlanmaktadır (65, 68). Yaşam doyumu, öznel iyi olmanın bilişsel boyutunda ele alınarak bireylerin belirledikleri bazı kriterler ile yaşam koşullarını algılamaları ve karşılaştırmaları, dolayısıyla kendi yaşamalarına yönelik öznel olarak değerlendirme yapmalarını içermektedir (69, 70). Yaşam doyumu; mutluluk, moral gibi değişik açılardan iyi olma halini ve günlük işler içinde olumlu duygunun olumsuz duyguya egemen olmasını ifade eder (71). Yaşam doyumu bir anlamda bireyin belirlediği hedeflere ulaşma derecesi olarak da tanımlanmaktadır (72). Veenhoven (68), yaşam doyumunu bir bütün olarak yaşamın kalitesinin, pozitif olarak gelişiminin derecesi olarak tanımlarken, yaşam doyumunun belirleyicilerini yaşamdaki değişimler yani toplumun kalitesi, bireyin toplumdaki yeri, kişisel yetenekleri; gündelik olaylarının gidişatı, tecrübeli olmak, gelişimin içsel ilerlemesi yani sonuç çıkarmak, duyguların temelindeki anlamları irdelemek, yaşam doyumu ve doyum alanı arasındaki ilişkiyi ifade etmek olarak belirtmektedir. Yaşam doyumu ile ilgili yapılan çalışmalar, cinsiyet, ırk ve gelir durumunun, yaşam doyumunu ve mutluluğu yordamada hemen hemen hiçbir etkiye sahip olmadığını, psikolojik değişkenlerin örneğin kişisel eğilimlerin, yakın ilişkilerin ve içinde yaşanılan kültürün birey üzerindeki etkisinin yaşam doyumunu açıklamada daha fazla etkiye sahip olduğunu göstermektedir (62). Yaşam doyumu, bireylerin iş ve özel yaşantılarındaki farklı durumlarda elde ettikleri doyumun bileşkesi olarak görülebilir. Bireylerin bir bütün olarak yaşam doyumlarının yanında iş doyumu, okul doyumu gibi kavramlarda incelenmektedir. Bireylerin farklı beklentileri ve iyi olma kriterleri olduğu düşünüldüğünde yaşam doyumu, mutluluk gibi bireysel algılardan doğrudan etkilenmesi beklenebilir. Bu bağlamda yaşam doyumu, bireylerin kendilerinin belirlediği ölçütlere göre değerlendirmesi sonucu ulaştığı sonuç olarak ifade edilmektedir (65). Sağlıklı bireylerin hayatın geneline ilişkin farklı zamanlarda farklı duygusal tepkiler verdikleri ve psikolojik durumlarının değişkenlik gösterebileceği bilinmektedir. Yetim'e göre (73) yaşam doyumu bireylerin, bilişsel yargılamalarını içeren ve daha uzun süreli bir değerlendirmeyi kapsayan süreç olarak görülmektedir. Bireylerin mutluluğuna yönelik yapılan araştırmalar genellikle psikolojik iyi oluş, öznel iyi oluş ve yaşam doyumu gibi kavramlar ile ilişkili olarak açıklanmaktadır (44). Öznel iyi oluş kavramı ile mutluluk kavramı genellikle birbirinin yerine kullanılmakta ve bireylerin yaşamlarına yönelik duyuşsal ve bilişsel olarak olumlu değerlendirmeler yapmaları anlamında kullanılmaktadır (74, 75). Başka bir ifadeyle mutluluk ya da öznel iyi oluş yaşam kalitesi ya da yaşam doyumu açısından olumlu duyguların varlığı ve olumsuz duyguların yokluğu olarak tanımlanmaktadır. Yaşam doyumu birçok alanda önemli bir kavram haline gelmiştir. Nesnel bakış açısı dışsal göstergelerden, örneğin gelir, yaşam kalitesi ve kaynaklara erişimden oluşmaktadır. Buna karşın öznel yaşam doyumu

yalnızca bireylerin yaşamlarına ilişkin değerlendirmeleriyle sınırlı değildir. Başka bir ifadeyle, bireylerin yaşamlarının tümüne ilişkin doyum veya yaşamlarının özel alanlarına ilişkin doyumunu ele almaktadır (76). Bu bağlamda kişisel deneyimlerin, bireyin bütün yaşam doyumunun belirlenmesinde çok önemli olduğunu belirtmişlerdir (77). Toplumların refah seviyelerinin yükselmesi ve bireyciliğin önem kazanmasıyla birlikte bireylerin yaşam doyumları algılamalarında öznel değerlendirmelerin önem kazandığı görülmektedir (78). Alanyazında yaşam doyumunu üç farklı kategoride incelenmektedir. Birinci grupta; yaşam doyumunu erdemli olma ve psikolojik iyi oluş gibi dış bir ölçüte dayalı olarak tanımlanmaktadır. İkinci grupta insanların yaşamlarını olumlu değerlendirmelerinde etkili olan etmenler bağlamında ele alınarak, öznel değerlendirmeler üzerinden tanımlanmaktadır. Başka bir ifadeyle bireylerin kendilerini mutlu hissetmeleri önem kazanmaktadır. Shin ve Johnson ise (66), mutluluğu kişinin kendi seçtiği kriterlere göre yaşam kalitesinin evrensel bir değerlendirmesi olarak ifade etmektedir. Son olarak yaşam doyumunu, günlük yaşamın akışı üzerinde incelenmektedir. Bu noktada günlük ilişkiler içinde olumlu duygunun olumsuz duyguya egemen olması anlamına gelmektedir (79,71,80).

2.1.1.1. Yaşam doyumunu ile ilgili kavramlar

Yaşam doyumunu kavramı alanyazında yoğun bir biçimde incelenmesine rağmen yakın anlamlara gelen bazı kavramlarla karıştırılmakta ya da farklı anlamlarda kullanılmaktadır. Bu nedenle öncelikle mutluluk, yaşam kalitesi, psikolojik iyi oluş, öznel iyi oluş gibi yaşam doyumunu ile ilişkili olan kavramlar yaşam doyumunu ile benzer ve farklı yönlerinin anlaşılması bakımından kısaca tanımlanmıştır.

2.1.1.1.1. Mutluluk

Sapmaz ve Doğan(81) mutluluk kavramını, insan davranışlarının nihai amacı olarak değerlendirmektedir. Lyubomirsky (82) mutluluğu, neşe tatmin ya da refah ile yaşamdan duyulan memnuniyetin bir birleşimi olarak tanımlar. Diener (74) ise, mutluluğu olumlu duyguların sık, olumsuz duyguların az yaşanması ve yaşamdan yüksek doyum alma olarak tanımlamaktadır. Mutluluğun bireye olumlu duygular yaşatmasının yanı sıra, bireyin yaşamıyla ilgili pek çok alanda da olumlu getirileri bulunmaktadır. Araştırma sonuçları mutluluğun bireyin bağışıklık sistemini güçlendirdiğini, enerji ve yaratıcılığını artırdığını, sosyal ilişkilerinde daha çok tercih edilmesini ve sevilmesini sağladığını, iş yerinde verimliliğini artırdığını ve daha uzun yaşamasını sağladığını ortaya koymaktadır (82, 81).

2.1.1.1.2. Yaşam kalitesi

Yaşam kalitesi, öznel ve nesnel boyutta sınıflandırılmaktadır. Bireyin dışındaki yaşam standartlarının bireyin yaşamında ne ölçüde karşılandığını ifade eden öznel boyut ve içsel ölçütler doğrultusundaki öz-değerlendirmeyi kapsayan nesnel boyut söz konusudur (68). Yaşam kalitesi kavramının boyutları, çalışmalara göre farklılık göstermektedir. Mc Sweeney; yaşam kalitesi kavramını duygusal fonksiyon, sosyal rol fonksiyon, günlük yaşam etkinliklerine katılım ve eğlence, Nordenfelt (83) ise sadece mutluluk olarak tanımlamaktadır. Haziran, (84) yaşam kalitesi kavramının tanımlanmasında kendini gerçekleştirilmeye önem vermekte ve yaşam kalitesini, kişinin etkinliği, başka insanlarla iyi ilişkileri, özsaygı ve mutluluk düzeyi olarak ifade etmektedir. Yaşam kalitesi kavramını disiplinler arası bir kavram olarak inceleyen Ryff (85), yaşam kalitesinin psikolojik ve sosyolojik boyutlarına vurgu yaparak kavramı olumlu yaşam davranışları ve bireyler arası sağlıklı etkileşimler olarak geniş bir boyutta ele almaktadır.

2.1.1.1.3. Psikolojik iyi oluş

Psikolojik iyi oluş, yaşamda karşı karşıya kalınan varoluşsal meydan okumaların bir bütünü olarak tanımlanmaktadır (86). Alanyazında kabul gören psikolojik iyi oluş modelinde altı boyut bulunmaktadır (85, 87). Bunlar; öz-kabul, diğerleri ile pozitif ilişkiler, özerklik, çevresel kontrol, yaşam amacı ve kişisel gelişimdir. Psikolojik iyi oluş ile ilgili anahtar kavramlar, insan gelişimindeki görev ve zorlukları ortaya koyan gelişim teorileri; kendini gerçekleştirme, olgunlaşma, tam işlevsellik ya da bireyselleşmenin ne olduğunu ortaya koyan klinik açıklamalar ve ruh sağlığının olumlu kriterlerinin belirleyicilerinden elde edilmiştir (88). Bu anlamda psikolojik iyi oluş kavramı, pozitif psikoloji kuramları kapsamında bireylerin olumlu davranış ve duygularını inceleyen bir çalışma alanıdır. Roothman, Kirsten ve Wissing (89) psikolojik iyi oluşun duygusal, fiziksel, bilişsel, ruhsal, kişisel ve sosyal süreçlere ilişkin kavramsallaştırılabileceğini ifade etmişlerdir.

2.1.1.1.4. Öznel iyi oluş

Öznel iyi oluş bireylerin bilişsel bir değerlendirme yapmalarının sonucunda yaşamlarından doyum aldıkları yönünde duyguları olumsuz duygularının önüne geçmesi olarak tanımlanmaktadır (90, 91). Öznel iyi oluş kavramı ile bireylerin olumlu duyguları, olumsuz duyguları ve yaşam doyumlarına ilişkin bir değerlendirme yapılması söz konusudur. Psikolojide terim olarak öznel iyi oluş kavramı insan yaşamının bütün alanlarını etkileyen önemli bir kavram olarak uzun zamandır araştırmacıların ilgisini çekmektedir. Bununla

beraber öznel iyi oluşun hedonizm bağlamında bireylerin sınırsız istek ve arzuları olarak görülmesinin sakıncalarından bahseden çalışmalar dikkat çekicidir (92). Öznel iyi oluş kişinin hissettiği olumlu duyguların olumsuz duygulardan çok olması ve genel olarak yaşamdan alınan doyum olarak tanımlanmaktadır (74). Mutlu insanların, daha az mutlu insanlardan; yaşam olaylarını yorumlamaları, değerlendirmeleri ve onlara tepkide bulunma biçimleri açısından farklılık gösterdikleri belirtilmiştir (82). Bununla birlikte olumlu iyilik halinin; bireyi keşfetmeye güdülemede ve stresli yaşam olayları ile baş etmede sağladığı destek sayesinde, bireyin uyum sağlamasına yönelik bir işlevinin olduğu vurgulanmaktadır (90). Araştırmalarda mutluluğun çeşitli olumlu sonuçları olduğu ve psikolojik rahatsızlıklara karşı koruyucu bir etkisi olduğu gösterilmiştir. Örneğin mutluluğun sağlıklı olma, yüksek yaşam doyumu, olumlu kişilerarası ve duygusal ilişkiler ve iş yaşamında başarılı olma gibi değişkenlerle ilişkili olduğu bulunmuştur (93). Öznel iyi oluş kişinin yaşam doyumu ile ilgili yargılarının bilişsel öğeleri ile birlikte, olumlu ve olumsuz duygular arasındaki dengenin duygusal öğelerini içerir. Psikolojik iyi oluş ise kişinin yaşam amaçlarına sahip olup olmadığını, potansiyellerini gerçekleştirip gerçekleştirmediğini, diğer insanlar ile ilişkilerinin niteliğini ve kişinin kendi yaşamı ile ilgili sorumluluk duymasını içermektedir (87).

2.1.1.2.Yaşam Doyumunu Potansiyel Olarak Etkileyen Değişkenler

Bireylerin yaşam doyumunu etkileyen unsurlar şu şekilde sıralanmaktadır (94).

- Günlük hayattan mutlu olmak,
- Hayatı anlamlı bulmak,
- Hedeflere ulaşma konusunda uyum,
- Pozitif bireysel kimlik,
- Fiziksel açıdan bireyin kendisini iyi hissetmesi,
- Ekonomik güvenlik,
- Sosyal ilişkiler.

Yaşamın bütününe kapsayan yaşam doyumu kişinin nasıl bir ruh sağlığı içerisinde olduğunu gösteren önemli bir göstergedir. Yaşamda meydana gelen çeşitli engellenmeler, çatışmalar ve ani olumsuz değişimler yaşam doyum düzeyinin düşmesine neden olabilir.

Flanagan (95) yaptığı çalışmaya göre yaşam doyumunu etkileyen öğeleri 15 temel öge olarak ifade etmektedir.

Bunlar sırasıyla,

- a. Araçsal rahatlık,
- b. Sağlık ve bireysel güven,
- c. Aile ve diğer akrabalarla olumlu ilişkiler,
- d. Çocuk sahibi olmak
- e. Eşlerle olumlu ilişkiler
- f. Samimi arkadaşlara sahip olma,
- g. Başkalarına yardımcı olma
- h. Gönüllü etkinliklere dahil olma
- i. Sürekli öğrenme
- j. Kendini tanıma
- k. İş sahibi olma
- l. Kendi kendine yetebilme
- m. Toplumsallaşma,
- n. Kitap okuma, müzik dinleme gibi hobilere sahip olma
- o. Hobilere vakit ayırma

Neugarten, Havighurst ve Tobin (47) yaşlılardaki yaşam doyumunu belirlemek için beş ölçüt kullanmıştır. Buna göre yaşam doyumunu yüksek kişilerde aşağıdaki ölçütler aranır:

- a. İnsanın günlük yaşamdaki etkinliklerden zevk alması,
- b. Yaşamının kişi için bir anlam taşıması, yaşamıyla ilgili amaçlarının olması ve geçmiş yaşamının sorumluluğunu kabul etmesi,
- c. Yaşamı boyunca öngördüğü amaçlara ulaştığı inancına sahip olması,

d. Olumlu bir “ben” imgesine sahip olması ve yaşlılığında zayıflıkları ne olursa olsun, kendini değerli bir varlık olarak kabul etmesi,

e. Yaşama karşı genelde iyimser bir tutum içinde olması. Bu yaklaşıma göre insanın yaşamıyla ilgili amaçlarına ulaşip ulaşmadığı üzerine odaklanmıştır. Yaşam doyumu yaş, cinsiyet, çalışma ve iş, eğitim, din, evlilik ve aile gibi sosyo-demografik faktörlerden etkilenmektedir.

2.1.1.2.1.Yaş

İlk çalışmalar gençlerin yaşlılardan daha mutlu olduğunu bulmasına karşın, son yıllarda yapılan çalışmalar mutluluk ile yaş arasında bir ilişkinin olmadığını göstermiştir. Braun (96), gençlerin hem olumlu hem de olumsuz duygularını daha çok bildirdiklerini; buna karşın yaşlıların daha fazla genel mutluluk ifadelerini ortaya koyduklarını bulmuştur. Bu karışık bulgulara anlam vermek amacıyla yapılan bir meta analiz çalışmasında, yeşile yaşam doyumu arasındaki korelasyonun sıfıra yakın olduğu ve bu sonucun ilişkiye giren diğer değişkenler kontrol edilse de edilmese de aynı olduğu kanıtlanmıştır (80).

2.1.1.2.2.Cinsiyet

Kadınlar erkeklere göre daha fazla olumsuz duygu bildirmelerine karşın, aynı zamanda daha fazla kendi yaşamlarından haz duyarlar. Yapılan birçok diğer çalışmada cinsiyetler arasında doyum ya da mutluluk açısından çok az bir farkın olduğu gözlenmiştir. Doyum açısından cinsiyetler arasındaki farklılaşma çok küçüktür (80).

2.1.1.2.3.Eğitim

Campbell (97)'in çalışması bireylerin eğitim düzeylerinin yaşam doyumu üzerinde belirleyici etkisinin olduğunu göstermektedir. Ancak bu etki çok güçlü bir etki değildir ve gelir gibi diğer değişkenlerle etkileşim içinde görülmektedir. Çeşitli araştırmalar diğer değişkenlerin etkileri kontrol altına alındığında eğitimin yaşam doyumu üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmadığını ortaya koyarken, diğer bazı araştırmalar kadınlarda eğitimin daha olumlu etkilere sahip olduğunu buldular. Eğitimin istekleri artırırken aynı zamanda alternatif yaşama biçimleri üzerinde kişileri yoğunlaştırdığı ortaya çıkmıştır (80). Çetinkaya'nın (98) araştırmasında da üniversite mezunlarının yaşam doyumu puanlarının lise mezunlarından yüksek olduğu görülmektedir.

2.1.1.2.4.Sosyal çevre

Yaşam doyumuyla ilgili olarak yapılan çalışmalarda, arkadaşlardan alınan doyum ile öznel iyi olma arasında olumlu ilişkilere işaret etmişlerdir (99, 100, 101). Yetim (80)'e göre arkadaşlık, dostluk ilişkisinin doyurucu olması; bireyin çevresinin, kendi kişisel özellikleri ve değer tercihleri ile uyumlu olmasından kaynaklanabilmektedir. Sosyal destek ve yaşam doyumunu ilişkisini inceleyen Jaccard ve Wan (102) çalışmalarında sosyal destek ile yaşam doyumunu arasında pozitif ilişki bulmuşlardır. Çeşitli çalışmalar evli oluşun yaşam doyumunu üzerinde anlamlı bir etkisini bulmamışlardır (80). İyi olmanın artmasında ve azalmasında, başlıca etkenlerden birisi evliliğdir. Ebeveynlerin çok çatışmalı bir evlilik ilişkisi yaşamasının veya boşanmış olmasının, çocukların yaşam doyumunu düşürdüğü ve bu bulgunun, gerek bireyci gerek toplulukçu tüm kültürler bakımından geçerli olduğu ortaya konmuştur. Aile yaşamının birey yaşamındaki kalıcı etkilerinden dolayı, genel iyi olmayı etkilemektedir. Evlilik ve aileden alınan doyum, iyi olmanın en önemli öngörücülerinden biridir (80). Evlilik bireylere derin ilişkide bulunma; ilginç, çekici ve destekleyici sosyal etkileşimleri sağlama gibi olanakları düzenli olarak sunmaktadır. Bireyler tamamlayıcı ilişkilere girerek, yaşamın zorluklarına birlikte göğüs gererler. Evlilik, bireylere geniş arkadaşlık ağı sunmaktadır. Tüm bunlardan dolayı, mutlular içerisinde evli olanlar ilk sıralarda yer alırlar ve sonuçta evlilik ile iyi olma arasındaki nedensel ilişki, olumlu ve olumsuz olmak üzere iki yönlüdür (103, 104). Yaşam doyumunu demografik değişkenlerin yanında bireylerin kişilik özellikleri ve bunun yanı sıra motivasyon biçimleri önemli ölçüde etkilemektedir (105). Myers ve Diener (62), yaşam doyumunu ile ilgili yapılan çalışmaların cinsiyetin, ırkın ve gelir durumunun yaşam doyumunu ve mutluluğu yordamada hemen hemen hiçbir etkiye sahip olmadığını, psikolojik değişkenlerin örneğin kişisel eğilimlerin, yakın ilişkilerin ve kültürün yaşam doyumunu açıklamada daha fazla etkiye sahip olduğunu gösterdiğini belirtmişlerdir. Mutluluk kavramıyla yakından ilişkili olduğu düşünülen benlik saygısı kavramının yaşam doyumunu ile ilişkisini vurgulayan çalışmalar mevcuttur (96, 74, 106). Diener (74), bireylerin daha mutlu olabilmesi için amaçlarının düzenli bir grafikte bütünleştirilmesi ve bu amaçların doyurulması üzerinde durur. Birey, kişilik özelliklerine göre gündelik olaylara karşı tutum belirleme eğilimindedir. Bu yaklaşıma göre eğer birey önemli etkinlikler üzerinde yoğunlaşırsa mutluluk kendiliğinden gelecektir. Vallerand (107), bakım evinde kalan 200 yaşlı kadın ve erkeği yaşam doyum düzeyleri açısından karşılaştırdığı çalışmada cinsiyetler arasında bir farklılık bulunmadığını tespit etmiş ve sağlık durumunun yaşam doyumunun en belirleyici ögesi olduğunu bulmuştur. Diener (74), fiziksel egzersizler, uyku, mevsimsel değişmelerin

yaşam doyumunu etkilediğini belirtmektedir. Robinson ve Shaver (108) yaşam doyumunu ile yaş ilişkisini araştıran çalışmalarında yaş arttıkça yaşam doyumunun azaldığını ortaya koymaktadır. Başka bir çalışmada Brotner (109), yaş ortalamaları 45-58 olan grubun görece genç gruba oranla yaşam doyumunun daha düşük olduğunu saptamıştır. Campbell ve arkadaşları (100), yaptığı bir çalışmada yaşam doyumunu ve mutlu olmanın, yaşla azaldığını vurgulamaktadır. Kyriakos ve Martin (110), yaş ortalamaları 60 olan 141 kadın ve erkek denekle yaptığı çalışmasında yaşlılarda yaşam doyumunun en önemli belirleyicisinin sağlık, etkinlik ve aktivite düzeyi olduğunu bulmuştur. Huzurevinde kalan yaşlılarda fiziksel aktivitenin yaşam doyum düzeylerine olan etkisini araştırmak amacıyla yapılan çalışmanın sonucunda, Diener (74), sağlığın yaşam doyumunu ile güçlü bir ilişki gösterdiğini ortaya çıkarmıştır. Yaşam doyumunda etkili olan faktörlerin basında bireyin genel yaşamında oldukça önemli yer tutan iş yaşamı gelmektedir. Bu yüzden yaşam doyumunu kavramını iş yaşamıyla ilişkili olarak ele almak mümkündür. Yaşam doyumunu ile ilgili yapılan çalışmalar genellikle yaşlı bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlar farklı kültürlerde ve örneklem gruplarında tekrar edilmelerine rağmen benzerlik göstermektedir. Yaşlı bireylerin yaşam koşulları ve beklentileri görece daha olumsuz olduğundan yaşam doyum düzeyleri düşük çıkmaktadır. Ancak yaşlı insanların sağlık durumlarının, ekonomik koşullarının, etkinlik düzeylerinin yaşam doyumunda önemli bir belirleyici olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte yaşam doyumunu ile yaş arasında belirleyici düzeyde ilişki olmadığını savunan araştırmalar da mevcuttur (111). Ergenlerde yaşam doyumunu üzerine yapılan bir çalışmada Köker (112) birtakım psikolojik sorunları olan ve herhangi bir psikolojik sorunu olmayan ergenler üzerinde yapılmış ve sonuç olarak normal gruptaki ergenlerin diğerlerine göre daha yüksek yaşam doyumuna sahip olduğu ifade edilmektedir. Ergenlerle yapılan başka bir araştırmada Dönmez (113), meslek lisesi öğrencilerinin atılganlık düzeylerine göre yaşam doyumunu ve duyguları ifade etme eğilimlerini karşılaştırmıştır. Gürbüz (114), yaptığı araştırmada öfke denetimi eğitiminin, lise son sınıf öğrencilerinin öfke denetim becerileri, depresyon düzeyleri ve yaşam doyumlarına etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öfke denetimi eğitimin sonunda deney grubundaki öğrencilerin yaşam doyumlarında anlamlı düzeyde artma olduğu gözlenmiştir. Atılganlık düzeyi yüksek öğrencilerin, yaşam doyum düzeylerinin de yüksek olduğu bulunmuştur. Gümüşbaş (115), yaptığı araştırmada ilköğretim 6, 7, ve 8. sınıf öğrencilerinin yaşadıkları strese bağlı sorunları açıklama ve giderebilmeye yönelik hazırlanan eğitim programının stresle başa çıkma yöntemleri ve yaşam doyumunu üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırma sonunda eğitim programına tabi tutulan öğrencilerin yaşam doyum puanlarının yüksek olduğu

görülmüştür Yaşam doyumunu, potansiyel olarak etkileyen etmenler arasında olan, cinsiyet, yaş ve eğitim durumu gibi değişkenlerin yaşam doyumunu nasıl etkilediği üzerinde durulmuştur. Yapılan bu araştırma kapsamında incelenen bu değişkenler dışında, farklı değişkenlerin etkisi de söz konusu olabilir.

2.1.1.3. Yaşam Doyumu Kuramları

Yaşam doyumunu, en genel anlamda bireylerin hayata ilişkin takındıkları tutum ve davranışları içermesi açısından birçok psikolojik dinamikle yakından ilişkilidir. Bu anlamda yaşam doyumunun tanımlanması ve hangi değişkenlerle sınırlanması gerektiğini belirlemeye yönelik birçok kuram ortaya çıkmıştır. Söz konusu kuramlar doyum kavramını tanımlamaları bakımından farklılaştığından, insanların yaşamdan aldıkları doyumları ve yaşama amaçlarını da farklı açılardan açıklamaktadır (116). Örneğin, bazı kuramlar yaşamdan doyum almayı belirli ön koşulların gerçekleşmesi durumunda ortaya çıkan bir sonuç olarak değerlendirirken bazıları ise insanların yaşamdan doyum almalarını gündelik hayata ilişkin birtakım değişkenler ile açıklayarak bir bakıma doyum kavramını süreç olarak ele almaktadır. Bunun yanında toplumsal bir varlık olan insanın mutlu olabilmesi ve hayatından doyum alabilmesi için diğer insanlarla olan ilişkilerini ve etkileşimlerini öne çıkaran kuramlar da mevcuttur (78). Son olarak bireylerin içerisinde büyüdükleri kültürel çevrenin etkileriyle şekillenen ahlaki öğeler ve değer yargılarının önemine vurgu yapan kuramlardan bahsetmek mümkündür.

3. GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma betimsel bir çalışmadır ve tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi var olan bir durumu betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (117). Var olan durum betimlenerek, değişkenler ile ilişkisinin ne düzeyde olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sosyo-kültürel durumları ve yaşam doyumlarını ortaya koymaya yönelik değerlendirmeler var olan şekliyle betimlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sosyo-kültürel durumlarının yaşam doyumları ile ilişkisi başlıklı bu araştırma da beden eğitimi ve spor yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi ile Beden ve Spor Öğretmenliği bölümleri araştırma alanı olarak belirlenmiştir. Maksimum çeşitleme yöntemi kullanılarak öğrencilerden daha farklı görüşlerin çıkacağı düşünülmüştür. Maksimum çeşitlilik yöntemi, örneklemin problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumlardan oluşturulmasıdır (118). Bu bölümlerde okuyan öğrencilerin ilgi durumlarının karşılıklı tespiti yoluna gidilmiştir. Çalışma grubunun demografik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.Çalışma grubunun demografik bilgileri

			Sınıf			
			1,00	2,00	3,00	4,00
Cinsiyet	Kadın		32,5%	27,7%	8,4%	31,3%
	Erkek		13,2%	11,3%	3,4%	12,7%
Toplam			35,5%	22,3%	19,8%	22,3%
			21,1%	13,2%	11,8%	13,2%
			34,3%	24,5%	15,2%	26,0%
			34,3%	24,5%	15,2%	26,0%
			Bölüm			
			Öğretmenlik	Antrenörlük	Toplam	
Cinsiyet	Kadın		60,2%	39,8%	100,0%	
	Erkek		24,5%	16,2%	40,7%	
Toplam			64,5%	35,5%	100,0%	
			38,2%	21,1%	59,3%	
			62,7%	37,3%	100,0%	
			62,7%	37,3%	100,0%	
			Cinsiyet		Toplam	
			Kadın	Erkek		
Sınıf	1,00	% Sınıfın	38,6%	61,4%	100,0%	
		% Toplamın	13,2%	21,1%	34,3%	
2,00		% Sınıfın	46,0%	54,0%	100,0%	
		% Toplamın	11,3%	13,2%	24,5%	
3,00		% Sınıfın	22,6%	77,4%	100,0%	
		% Toplamın	3,4%	11,8%	15,2%	
4,00		% Sınıfın	49,1%	50,9%	100,0%	
		% Toplamın	12,7%	13,2%	26,0%	
Toplam		% Sınıfın	40,7%	59,3%	100,0%	
		% Toplamın	40,7%	59,3%	100,0%	

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin % 40,7'sinin kadın, %59,3'ünün erkek olduğu anlaşılmaktadır. Sınıf değişkenine bakıldığında ise, yaklaşık %34,3'ünün birinci sınıf, %24,5'inin ikinci sınıf, %15,2'sinin üçüncü sınıf, %26,0'sının ise dördüncü sınıf olduğu anlaşılmaktadır. Bölümler incelendiğinde, %60,2 sinin öğretmenlik % 39,8'inin antrenörlük bölümlerde öğrenim görmekte olduğu anlaşılmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

3.3.1. Sosyo kültürel düzey anketi

Sosyo kültürel düzey anketlerinin belirlenebilmesi için öncelikli olarak Türkçe ve İngilizce literatür taraması yapılmıştır. Anketlerin hazırlanmasında literatürde bulunan kuramsal yapılar göz önüne alınmıştır. Yapılan sosyo kültürel yapı ile ilgili çalışmalarda çok sıkça kullanılan maddeler incelenmiş, ilgili ölçekler ve anketlerdeki boyutlar ve faktörler alınarak bir madde havuzu oluşturulmuştur. Sosyo kültürel yapı anketi 18 soruyla sınırlandırılmıştır.

3.3.2 Yaşam Doyumunu Ölçeği

Yaşam Doyumu ölçeği Diener, Emmons, Laresen ve Griffin (65) tarafından geliştirilmiş; Türkçeye uyarlaması Köker (112) tarafından yapılmıştır. Ölçek, yaşam doyumuna ilişkin beş maddeden oluşmaktadır. Her bir madde 7'li derecelendirilmiş cevaplama sistemine (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 7: Kesinlikle Katılıyorum) göre cevaplanmaktadır. Ölçeğin aslına uygun olarak araştırmacı tarafından eklenebilecek maddeler belirlenmiştir. Yaşam doyumuna ilişkin farklı maddeler yazılmaya çalışılmıştır. Anket formunun başına, ölçeğin amacı, ölçekteki madde sayısı, yanıtlama biçimi hakkında bilgi verilen bir yönerge yazılmıştır. Ayrıca ölçekte isim istenmeyerek yansız veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Ölçekteki maddelerin hepsi pozitif yönlü olduğu için puanlama işleminde dönüştürme söz konusu olmamıştır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi

Verileri çözümleme işlemine geçmeden önce alt problemlerde yapılacak çözümleme yöntemlerini belirlemek amacıyla verilerin normal dağılıp dağılmadıkları analiz edilmiştir. Yaşam doyumunu ölçeği için uygulanan bu işlemlerin sonucu aşağıda sırasıyla verilmiştir. Mevcut araştırmaya 204 öğrenci katılmış, sosyo-kültürel yapı ve yaşam doyum düzeylerinin incelendiği bu araştırmanın alt problemler kapsamında ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Öğrencilerin; cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, okudukları bölümlerine göre yaşam doyumlarında farklılık olup olmadığının sınanması için (Ki-Kare testi) ve (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Yapılan analizlerde anlamlılık değeri olarak ($p < 0.05$) alınmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre sınıflara dağılımları Tablo 2’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet değişkeni ile sınıflar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 2. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sınıflara dağılımı

		Sınıf				Toplam
		1,00	2,00	3,00	4,00	
Cinsiyet Kadın	Cinsiyet İçi (%)	32.50	27.70	8.40	31.30	100.00
	Toplam (%)	13.20	11.30	3.40	12.70	40.70
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	35.50	22.30	19.80	22.30	100.00
	Toplam (%)	21.10	13.20	11.80	13.20	59.30
Toplam (%)		34.30	24.50	15.20	26.00	100.00
Pearson Ki Kare		p=0.091				

Tablo 2 incelendiğinde kadınların % 13.20’si 1, %11.30’u 2,% 3.4’ü 3, % 12.7’si 4.sınıfta yer almakta olup, bu durumun erkekler için sırasıyla % 21.50, % 13.20, % 11.80 ve % 13.20 olduğu görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin bölümlere dağılımları tablo 3’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet değişkeni ile bölümler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin bölümlere dağılımı

		Bölüm		Toplam
		Öğretmenlik	Antrenörlük	
Cinsiyet Kadın	Cinsiyet İçi (%)	60.20	39.80	100.00
	Toplam (%)	24.50	16.20	40.70
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	64.50	35.50	100.00
	Toplam (%)	38.20	21.10	59.30
Toplam (%)		62.70	37.30	100.00
Pearson Ki Kare		p=0.540		

Tablo 3 incelendiğinde kadınların % 24.50’si öğretmenlik, % 16.20’si antrenörlük bölümünde yer almakta olup, bu durumun erkekler için sırasıyla % 38.20, % 37.30 olduğu görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin yaş gruplarına dağılımları tablo 4’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet değişkeni ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı

			Yaş			Toplam
			18-20 yaş	21-23 yaş	24ve yaş üzeri	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	56.60	39.80	3.60	100.00
		Toplam (%)	23.00	16.20	1.50	40.70
	Erkek	Cinsiyet İçi (%)	33.10	49.60	17.40	100.00
		Toplam (%)	19.60	29.40	10.30	59.30
Toplam(%)			42.60	45.60	11.8	100.00
Pearson Ki Kare			p=0.000			

Tablo 4 incelendiğinde kadınların % 23.60’ı 18-20 yaş grubunda, % 16.20’si 21-23 yaş grubunda, % 1.50’si 24 yaş ve üzeri grupta yer almakta olup, bu durumun erkekler için sırasıyla % 19.60, % 29.40 ve % 10.30 olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 5’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 5. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız ?			Toplam
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	26.5	67.5	6	100
		Toplam (%)	10.8	27.5	2.5	40.7
	Erkek	Cinsiyet İçi (%)	21.5	66.1	12.4	100
		Toplam (%)	12.7	39.2	7.4	59.3
Toplam (%)			23.5	66.7	9.8	100
Pearson Ki Kare			p=0.275			

Öğrencilerin alanlarıyla ilgili yayınları takip etme sıklıklarına bakıldığında kadınların % 67.5’i, erkeklerin % 66.1’i ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 5). Ayrıca verilen diğer cevap seçeneklerinde de kadınların erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 6’da gösterilmiştir.

Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 6. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

		Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?					Toplam
		1 saatten az	3-5 arası	okumuyorum	1-3 arası	5 saatten fazla	
Cinsiyet Kadın	Cinsiyet İçi (%)	26.50	22.90	20.50	26.50	3.60	100.00
	Toplam (%)	10.80	9.30	8.30	10.80	1.50	40.70
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	25.60	11.60	33.90	19.00	9.90	100.00
	Toplam (%)	15.20	6.90	20.10	11.30	5.90	59.30
Toplam(%)		26.00	16.20	28.40	22.10	7.40	100.00

Cinsiyet değişkenine göre zorunlu ders kitapları dışında haftada kitap okuma saatlerine bakıldığında, kadınların % 26.50’si 1 saatten az, % 22.90’ı 3-5 saat arası okuduğuerkeler için bu durum sırasıyla % 25.60 ve % 11.60 olduğu görülmektedir (Tablo 6). Ayrıca bu değişkende önemli bir bulguda kadınların % 20.50’sinin erkeklerin ise % 33.90’ının okumuyorum cevabı vermiş olmasıdır.

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 7’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 7. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

		En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz? (tek seçenek işaretlenebilir)									Toplam
		roman-öykü-deneme	biyografi	şir	deneme	araştırma-inceleme	tiyatro-sinema	m	gördüğ alanları ileri	felsefe	
Cinsiyet Kadın	Cinsiyet İçi (%)	69.9	4.8	9.6		4.8	2.4	2.4	4.8	1.2	100.0
	Toplam (%)	28.4	2.0	3.9		2.0	1.0	1.0	2.0	.5	40.7
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	56.2	9.1	4.1		9.1	5.0	8.3	7.4	.8	100.0
	Toplam (%)	33.3	5.4	2.5		5.4	2.9	4.9	4.4	.5	59.3
Toplam(%)		61.8	7.4	6.4		7.4	3.9	5.9	6.4	1.0	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.158									

Cinsiyet değişkenine göre en çok okunan kitap türlerine bakıldığında kadınların % 69.9'unun erkeklerin ise % 56.2'sinin roman-öykü-deneme türünde kitap okudukları görülmektedir (Tablo 7).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 8'de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 8. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?					
			Bilim Teknoloji	Din	Magazin	Müzik	Kültür/Sanat	Spor
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	8.4	3.6	16.9	12	16.9	13.3
		Toplam (%)	3.4	1.5	6.9	4.9	6.9	5.4
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	Cinsiyet İçi (%)	16.5	9.9	2.5	7.4	14.9	30.6
		Toplam (%)	9.8	5.9	1.5	4.4	8.8	18.1
			Sağlık	Edebiyat	Roman/Hikaye	Güncel Haber	Mizah	Diğer
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	1.2	2.4	22.9	1.2	1.2	
		Toplam (%)	0.5	1	9.3	0.5	0.5	
Erkek	Cinsiyet İçi (%)	Cinsiyet İçi (%)	0.8	1.7	8.3	2.5	1.7	3.3
		Toplam (%)	0.5	1	4.9	1.5	1	2
Pearson Ki Kare			p=0.000					

Cinsiyet değişkenine göre kadınların ve erkeklerin yayın türü takip etme durumlarına bakıldığında kadınların % 22.9'u roman/hikaye % 16.9'u magazin ve kültür sanat ile ilgili yayınları takip ederken, erkeklerin % 30.6'sı spor, % 22.9'u roman/hikaye ve % 16.5'inin bilim teknoloji türü yayın takip ettiği görülmektedir (Tablo 8).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 9'da gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 9. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin “Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?” ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?							
			Sinema	Panel	Kitap	Bilgisayar	Televizyon	Radyo	Eğlence Mekanları	Kahveye Gidiyorum
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)	51.80		15.70	1.20	6.00	3.60	2.40	2.40
		Tolam (%)	21.10		6.40	0.50	2.50	1.50	1.00	1.00
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)	43.80	4.10	9.90	6.60	9.90	2.50	7.40	3.30
		Toplam (%)	26.00	2.50	5.90	3.90	5.90	1.50	4.40	2.00
			opera- bale	internete gidiyorum	sivil toplum kuruluşu	müzik dinliyoru m	spor yapıyoru m	alış veriş yapıyoru m	diger	kahveye gidiyoru m
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)	6.00	6.00	1.20	1.20	1.20	1.20		2.40
		Tolam (%)	2.50	2.50	0.50	0.50	0.50	0.50		1.00
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)	2.50	3.30	2.50	1.70		1.70	0.80	3.30
		Tolam (%)	1.50	2.00	1.50	1.00		1.00	0.50	2.00
Pearson Ki Kare			p=0.239							

Cinsiyet değişkenine göre ders dışı zamanlarda en çok içinde bulunduğu etkinliklere bakıldığında kadınların % 51.80'i erkeklerin % 43.80'inin sinema cevabı verdiği görülmektedir (Tablo 9).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 10’da gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 10. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?					
			Hafif Batı Müziği	Caz	Rock	Dinsel İçerik	Türk Sanat Müziği	Kalsık Batı Müziği
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi(%)	8.40	6.00	7.20	3.60	3.60	10.80
		Toplam(%)	3.40	2.50	2.90	1.50	1.50	4.40
Erkek	Cinsiyet içi(%)	Cinsiyet içi(%)	9.10	5.00	5.00	5.00	14.90	1.70
		Toplam(%)	5.40	2.90	2.90	2.90	8.80	1.00
Toplam(%)			8.80	5.40	5.90	4.40	10.30	5.40
			pop müzik	yabancı pop	türk halk müziği	anadolurock	arabeks	13.00
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi(%)	41.00	7.20	4.80		7.20	
		Toplam(%)	16.70	2.90	2.00		2.90	
Erkek	Cinsiyet içi(%)	Cinsiyet içi(%)	33.10	12.40	3.30	2.50	7.40	0.80
		Toplam(%)	19.60	7.40	2.00	1.50	4.40	0.50
% of Total			36.30	10.30	3.90	1.50	7.40	0.50
Pearson Ki Kare			p=0.050					

Cinsiyet değişkenine göre daha çok dinlenen müzik türlerine bakıldığında kadınların % 41’i, erkeklerin % 33.10’u pop müzik dinledikleri görülmektedir (Tablo 10). Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 11’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 11. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?				Toplam
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	7,00	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi(%)	50.60	26.50	21.70	1.20	100.00
		Toplam (%)	20.60	10.80	8.80	0.50	40.70
Erkek	Cinsiyet İçi(%)	Cinsiyet İçi(%)	67.80	15.70	16.50		100.00
		Toplam (%)	40.20	9.30	9.80		59.30
Toplam (%)			60.80	20.10	18.60	0.50	100.00
Pearson Ki Kare			p=0.06				

Öğrencilerin sosyo-kültürel durumlarını sınamak amacıyla sorulan bir soru, tiyatroya gitme sıklıkları üzerinedir. Cinsiyet değişkenine göre tiyatroya gitme sıklıklarına bakıldığında kadınların % 50.60’ının erkeklerin ise % 67.80’inin hiç cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 11).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 12’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 12. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

	Sinemaya gitme sıklığınız nedir?				Toplam
	Hiç	Ayda 1	Yılda 1	7,00	
Cinsiyet Kadın Cinsiyet İçi(%)	6.00	79.50	14.50	100.00	100.00
Toplam (%)	2.50	32.40	5.90	40.70	40.70
Erkek Cinsiyet İçi(%)	12.40	75.20	12.40	100.00	100.00
Toplam (%)	7.40	44.60	7.40	59.30	59.30
Toplam (%)	9.80	77.00	13.20	100.00	100.00
Pearson Ki Kare	p=0.314				

Öğrencilerin sosyo-kültürel durumlarını sınamak amacıyla sorulan bir diğer soru, tiyatro gitme sıklıkları üzerinedir. Cinsiyet değişkenine göre sinemaya gitme sıklıklarına bakıldığında kadınların % 79.50’si’nin erkeklerin ise % 75.20’sinin ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 12).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 13’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 13. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

	Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?						Total
	1 saatten az	1-2 saat arası	2-3 saat arası	3 saatten fazla	İzlemiyorum	11,00	
Cinsiyet Kadın Cinsiyet İçi(%)	22.9	19.3	24.1	19.3	14.5		100.0
Toplam(%)	9.3	7.8	9.8	7.8	5.9		40.7
Erkek Cinsiyet İçi(%)	28.1	21.5	21.5	12.4	15.7	.8	100.0
Toplam(%)	16.7	12.7	12.7	7.4	9.3	.5	59.3
Toplam(%)	26.0	20.6	22.5	15.2	15.2	.5	100.0
Pearson Ki Kare	p=0.692						

Cinsiyet değişkenine göre günde ortalama televizyon izleme sürelerine bakıldığında kadınların % 24.1’i 2-3 saat arası izlerken, erkeklerin% 28.1’inin ise 1 saatten az izledikleri görülmektedir (Tablo 13).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 14’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 14. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Ne tür program izlersiniz?			Toplam(%)
			Spor	Magazin	Evlilik	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi(%)	43.4	45.8	10.8	100.0
		Toplam(%)	17.6	18.6	4.4	40.7
	Erkek	Cinsiyet İçi(%)	33.1	48.8	18.2	100.0
		Toplam(%)	19.6	28.9	10.8	59.3
		Toplam(%)	37.3	47.5	15.2	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.197			

Cinsiyet değişkenine göre program izleme türlerine bakıldığında kadınların % 45.8’i magazin, % 43.4’ü spor, % 10.8’i evlilik cevabını verirken, bu durum erkeklerde sırasıyla % 48.8, % 33.1,% 18.2 olarak tespit edilmiştir (Tablo 14).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 15’de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 15. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Ne tür program izlersiniz?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?		Total
			Evet	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	20.5	79.5	100.0
		Toplam (%)	8.3	32.4	40.7
	Erkek	Cinsiyet İçi(%)	20.7	79.3	100.0
		Toplam (%)	12.3	47.1	59.3
		Toplam (%)	20.6	79.4	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.975		

Cinsiyet değişkenine göre üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan haberdar olma durumuna bakıldığında kadınların % 79.5'inin, erkeklerin ise % 79.3'ünün hayır cevabını verdikleri görülmektedir (Tablo 15).

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 16'da gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 16. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?		Toplam
			Evet	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet İçi (%)	26.5	73.5	100.0
		Toplam (%)	10.8	29.9	40.7
	Erkek	Cinsiyet İçi (%)	27.3	72.7	100.0
		Toplam (%)	16.2	43.1	59.3
Toplam (%)			27.0	73.0	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.903		

Cinsiyet değişkenine göre üniversitede herhangi bir toplulukta bulunma durumlarına bakıldığında kadınların % 73.5'inin, erkeklerin ise % 72.7'sinin hayır cevabını verdikleri görülmektedir (Tablo 16). Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin 'yanıtınız evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız' ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı tablo 17'de gösterilmiştir. Yapılan ki kare testi sonuçlarına göre cinsiyet ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 17. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı

			Yanıtınız Evet ise katıldığımız topluluğun adını yazınız.							
				4	Cevretop	Dans	Danss	Das	Diyabet	Edebiyat
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)	73.5%			2.4%	1.2%		1.2%	
		Toplam (%)	29.9%			1.0%	.5%		.5%	
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)	71.1%	.8%	.8%	.8%		.8%	1.7%	.8%
		Toplam (%)	42.2%	.5%	.5%	.5%		.5%	1.0%	.5%
			edebiyat	fairplay	fenerbhc	fenrbhce	futbol	futboll	futsal	futsall
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)	1.2%		1.2%			7.2%		
		Toplam (%)	.5%		.5%			2.9%		
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)		.8%		.8%	.8%	6.6%	1.7%	1.7%
		Toplam (%)		.5%		.5%	.5%	3.9%	1.0%	1.0%
			gönlülür	halkoyun	halkoyun	hentbol	hizmet	müzik	müziktop	okultakı
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)		1.2%	6.0%	1.2%	1.2%			
		Toplam (%)		.5%	2.5%	.5%	.5%			
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)	.8%			.8%		1.7%	.8%	1.7%
		Toplam (%)	.5%			.5%		1.0%	.5%	1.0%
			oryantri	öğrenci	tiyatro	voleybol	yürüyüş			
Cinsiyet	Kadın	Cinsiyet içi (%)	1.2%	1.2%						
		Toplam (%)	.5%	.5%						
Cinsiyet	Erkek	Cinsiyet içi (%)	.8%		2.5%	.8%	.8%			
		Toplam (%)	.5%		1.5%	.5%	.5%			
Pearson Ki Kare			p=0.265							

Tablo 18’de öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre aritmetik ortalamaları verilmiştir. Ortalamalar arasında farklılık olup olmadığının tespiti için Anova testi yapılmış ve tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 18.. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalamaları

		N	$\bar{x}$	Standart sapma
M1. Hayatım bir çok yönden idealime yakın.	Kadın	83	4.5181	1.69188
	Erkek	121	4.3554	1.72655
	Total	204	4.4216	1.71022
M2. Hayat şartlarım mükemmel.	Kadın	83	3.7711	1.82346
	Erkek	121	3.9835	1.65320
	Total	204	3.8971	1.72327
M3. Hayatımdan memnunum.	Kadın	83	4.6265	1.71586
	Erkek	121	4.6612	1.75382
	Total	204	4.6471	1.73431
M4. Hayattan şimdiye kadar istediğim şeyleri elde ettim.	Kadın	83	4.6867	1.70314
	Erkek	121	4.5041	1.54986
	Total	204	4.5784	1.61237
M5. Eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	Kadın	83	3.7590	2.05765
	Erkek	121	3.7273	1.97062
	Total	204	3.7402	2.00151
M6. Geleceğime güvenle bakabiliyorum.	Kadın	83	4.4337	1.78881
	Erkek	121	4.3554	1.75528
	Total	204	4.3873	1.76502
M7. Hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum	Kadın	83	4.9277	1.81983
	Erkek	121	4.9421	1.64468
	Total	204	4.9363	1.71371
M8. Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum	Kadın	83	4.8313	1.68073
	Erkek	121	4.2727	1.74642
	Total	204	4.5000	1.73773

Tablo 19.Öğrencilerin cinsiyetlerine göre yaşam doyum düzeylerine ilişkin Anova sonuçları

		Kareler Toplamı	Df	Ortalama Kare	F	Önem Seviyesi
M1	Gruplar arası	1.303	1	1.303	0.444	0.506
	Gruplar içi	592.442	202	2.933		
	Toplam	593.745	203			
M2	Gruplar arası	2.221	1	2.221	0.747	0.388
	Gruplar içi	600.618	202	2.973		
	Toplam	602.838	203			
M3	Gruplar arası	0.059	1	0.059	0.02	0.889
	Gruplar içi	610.529	202	3.022		
	Toplam	610.588	203			
M4	Gruplar arası	1.642	1	1.642	0.63	0.428
	Gruplar içi	526.103	202	2.604		
	Toplam	527.745	203			
M5	Gruplar arası	0.05	1	0.05	0.012	0.912
	Gruplar içi	813.181	202	4.026		
	Toplam	813.23	203			
M6	Gruplar arası	0.302	1	0.302	0.097	0.756
	Gruplar içi	632.105	202	3.129		
	Toplam	632.407	203			
M7	Gruplar arası	0.01	1	0.01	0.003	0.953
	Gruplar içi	596.161	202	2.951		
	Toplam	596.172	203			
M8	Gruplar arası	15.361	1	15.361	5.192	0.024
	Gruplar içi	597.639	202	2.959		
	Toplam	613	203			

Analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin, 'Hayatım bir çok yönden idealime yakın' ($f(1-202)=.444$, $p>.05$), 'hayat şartlarım mükemmel' ($f(1-202)=.747$, $p>.05$), 'hayatımdan memnunum', ($f(1-202)=.020$, $p>.05$), 'hayattan şimdiye kadar istediğim önemli şeyleri elde ettim' ($f(1-202)=.630$, $p>.05$), 'eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiç bir şeyi değiştirmezdim' ($f(1-202)=.012$, $p>.05$), 'geleceğime güvenle bakabiliyorum.' ($f(1-202)=.097$, $p>.05$), 'hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum' ($f(1-202)=.003$, $p>.05$), ifadeleri için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 19).

‘Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum.’ (f(1-202)=5.192, p<.05), ifadesi için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (Tablo 19).

4.2. Sınıf Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre bölümlere dağılımı Tablo 20’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile bölümler arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 20.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin bölümlere dağılımı

			Bölüm		Toplam (%)
			Öğretmenlik	Antrenörlük	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)		65.7	34.3	100.0
	Toplam (%)		22.5	11.8	34.3
2,00	Sınıf içi (%)		52.0	48.0	100.0
	Toplam (%)		12.7	11.8	24.5
3,00	Sınıf içi (%)		90.3	9.7	100.0
	Toplam (%)		13.7	1.5	15.2
4,00	Sınıf içi (%)		52.8	47.2	100.0
	Toplam (%)		13.7	12.3	26.0
	Toplam (%)		62.7	37.3	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.002		

Tablo 20 incelendiğinde 1.sınıfların % 65.7’si, 2.sınıfların %52’si, 3.sınıfların % 90.3’ü, 4. Sınıfların % 52.8’i öğretmenlik bölümünde okurken, 1.sınıfların % 34.3’ü, 2.sınıfların % 48’i, 3.sınıfların % 9.7’si, 4. Sınıfların % 47.2’si antrenörlük bölümünde okuduğu görülmektedir.

Öğrencilerin sınıflara göre bölümlere dağılımı tablo 21’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 21.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı

		Yaş			Toplam (%)
		18-20 yaş	21-23 yaş	24ve üzeri yaş	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	64.3	28.6	7.1	100.0
	Toplam (%)	22.1	9.8	2.5	34.3
2,00	Sınıf içi (%)	60.0	28.0	12.0	100.0
	Toplam (%)	14.7	6.9	2.9	24.5
3,00	Sınıf içi (%)	35.5	51.6	12.9	100.0
	Toplam (%)	5.4	7.8	2.0	15.2
4,00	Sınıf içi (%)	1.9	81.1	17.0	100.0
	Toplam (%)	.5	21.1	4.4	26.0
	Toplam (%)	42.6	45.6	11.8	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.000			

Tablo 21 incelendiğinde 1.sınıfların % 64.3'ü, 2.sınıfların % 60'ı 18-20 yaş grubunda iken, 3.sınıfların % 51.6'sı, 4. Sınıfların % 81.1'i 21-23 yaş grubunda olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre 'Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 22'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 22. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin 'Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?			Toplam(%)
		Hiç	Ayda 1	Yılda 1	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	22.9	68.6	8.6	100.0
	Toplam (%)	7.8	23.5	2.9	34.3
2,00	Sınıf içi (%)	22.0	66.0	12.0	100.0
	Toplam (%)	5.4	16.2	2.9	24.5
3,00	Sınıf içi (%)	38.7	51.6	9.7	100.0
	Toplam (%)	5.9	7.8	1.5	15.2
4,00	Sınıf içi (%)	17.0	73.6	9.4	100.0
	Toplam (%)	4.4	19.1	2.5	26.0
	Toplam (%)	23.5	66.7	9.8	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.434			

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre öğrenim gördükleri alanla ilgili yayınları takip etme durumlarına bakıldığında 1.sınıfların % 68.6'sı, 2.sınıfların % 66.'sı, 3.sınıfların % 51.6'sı, 4. Sınıfların % 73.6'sının ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 22).

Öğrencilerin 'Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 23'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 23.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin 'Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

	Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?					Toplam
	1 saatten az	3-5 arası	okumuyorum	1-3 arası	5 saatten fazla	
Sınıf 1,00 Sınıf içi (%)	24.3	15.7	34.3	18.6	7.1	100.0
Toplam (%)	8.3	5.4	11.8	6.4	2.5	34.3
2,00 Sınıf içi (%)	30.0	20.0	24.0	20.0	6.0	100.0
Toplam (%)	7.4	4.9	5.9	4.9	1.5	24.5
3,00 Sınıf içi (%)	32.3	12.9	29.0	19.4	6.5	100.0
Toplam (%)	4.9	2.0	4.4	2.9	1.0	15.2
4,00 Sınıf içi (%)	20.8	15.1	24.5	30.2	9.4	100.0
Toplam (%)	5.4	3.9	6.4	7.8	2.5	26.0
Toplam (%)	26.0	16.2	28.4	22.1	7.4	100.0
Pearson Ki Kare	p=0.903					

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre zorunlu ders kitapları dışında haftalık kitap okuma saatlerine bakıldığında 1.sınıfların % 34.3'ü okumuyorum, 2.sınıfların % 30'u 1 saatten az, 3.sınıfların % 32.3'ü, 4. Sınıfların % 30.2'sinin 1-3 saat arası cevaplarını verdikleri görülmektedir (Tablo 23).

Öğrencilerin 'En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 24'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 24.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?								Topla m	
		Roman- Öykü- Deneme	Biyografi-Am	Şiir	Araştırma- İnceleme- Eleştiri	Tiyatro- Sinema	Gördüğü Alanla İlgili Kitaplar	Felsefe	Diğer		
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	54.3	8.6	11.4	10.0		4.3	8.6	2.9	100.0
		Toplam (%)	18.6	2.9	3.9	3.4		1.5	2.9	1.0	34.3
2,00		Sınıf içi (%) (%)	74.0	6.0	6.0	6.0	2.0	2.0	4.0		100.0
		Toplam (%)	18.1	1.5	1.5	1.5	.5	.5	1.0		24.5
3,00		Sınıf içi (%) (%)	64.5	3.2	3.2	9.7	6.5	3.2	9.7		100.0
		Toplam (%)	9.8	.5	.5	1.5	1.0	.5	1.5		15.2
4,00		Sınıf içi (%)	58.5	9.4	1.9	3.8	9.4	13.2	3.8		100.0
		Toplam (%)	15.2	2.5	.5	1.0	2.5	3.4	1.0		26.0
		Toplam (%)	61.8	7.4	6.4	7.4	3.9	5.9	6.4	1.0	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.079									

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre en çok okudukları kitap türlerine bakıldığında 1.sınıfların % 54.3’ü, 2.sınıfların % 74’ü, 3.sınıfların % 64.5’i ve 4. sınıfların % 58.5’i roman-öykü-deneme türü yayınları okudukları görülmektedir (Tablo 24).

Öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 25’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 25.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?					
			Bilim Teknoloji	Din	Magazin	Müzik	Kültür/Sanat	Spor
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)		15.7	5.7	8.6	10.0	24.3	15.7
	Toplam (%)		5.4	2.0	2.9	3.4	8.3	5.4
2,00	Sınıf içi (%)		16.0	6.0	12.0	12.0	12.0	26.0
	Toplam (%)		3.9	1.5	2.9	2.9	2.9	6.4
3,00	Sınıf içi (%)		12.9	6.5	9.7	9.7	9.7	32.3
	Toplam (%)		2.0	1.0	1.5	1.5	1.5	4.9
4,00	Sınıf içi (%)		7.5	11.3	3.8	5.7	11.3	26.4
	Toplam (%)		2.0	2.9	1.0	1.5	2.9	6.9
			Sağlık	Edebiyat	Roman/Hikaye	Güncel Haber	Mizah	Diğer
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)		1.4	1.4	10.0	4.3		2.9
	Toplam (%)		.5	.5	3.4	1.5		1.0
2,00	Sınıf içi (%)			2.0	12.0		2.0	
	Toplam (%)			.5	2.9		.5	
3,00	Sınıf içi (%)		3.2		9.7		3.2	3.2
	Toplam (%)		.5		1.5		.5	.5
4,00	Sınıf içi (%)			3.8	24.5	1.9	1.9	1.9
	Toplam (%)			1.0	6.4	.5	.5	.5
Pearson Ki Kare			p=0.529					

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre takip ettikleri yayın türlerine bakıldığında 1.sınıfların % 15.7’si bilim teknoloji, 2.sınıfların % 26’sı spor, 3.sınıfların % 32.3’ü spor, ve 4. sınıfların % 26.4’ü spor cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 25).

Öğrencilerin ‘Ders dışı zamanlarda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 26’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 26.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Ders dışı zamanlarda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Ders dışı zamanlarda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?							
			Sinema	Panel	Kitap	Bilgisayar	Televizyon	Radio	Eğlence Mekanları	Kahveye Gidiyorum
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	47.1	1.4	10.0	5.7	11.4	2.9	7.1	
		Toplam (%)	16.2	.5	3.4	2.0	3.9	1.0	2.5	
	2,00	Sınıf içi (%)	56.0	4.0	10.0	6.0	6.0		8.0	4.0
		Toplam (%)	13.7	1.0	2.5	1.5	1.5		2.0	1.0
	3,00	Sınıf içi (%)	41.9	3.2	9.7	6.5	3.2	3.2	3.2	9.7
		Toplam (%)	6.4	.5	1.5	1.0	.5	.5	.5	1.5
	4,00	Sınıf içi (%)	41.5	1.9	18.9		9.4	5.7	1.9	1.9
		Toplam (%)	10.8	.5	4.9		2.5	1.5	.5	.5
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	4.3	5.7		2.9			1.4	
		Toplam (%)	1.5	2.0		1.0			.5	
	2,00	Sınıf içi (%)	2.0		4.0					
		Toplam (%)	.5		1.0					
	3,00	Sınıf içi (%)	6.5	6.5	3.2			3.2		
		Toplam (%)	1.0	1.0	.5			.5		
	4,00	Sınıf içi (%)	3.8	5.7	1.9	1.9	1.9	3.		
		Toplam (%)	1.0	1.5	.5	.5	.5	1.0		
Pearson Ki Kare			p=0.529							

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre ders dışı zamanlarda en çok içinde buldukları etkinliklere bakıldığında 1.sınıfların % 47.1’i, 2.sınıfların % 56’sı, 3.sınıfların % 41.9’u, ve 4. sınıfların % 41.5’inin sinema cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 26).

Öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 27’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 27.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?					
			Hafif Batı Müziği	Caz	Rock	Dinsel İçerik	Türk Sanat Müziği	Kalsik Batı Müziği
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	12.9	5.7	4.3	4.3	10.0	7.1
		Toplam (%)	4.4	2.0	1.5	1.5	3.4	2.5
2,00	Sınıf içi (%)	12.0	8.0	8.0	2.0	12.0	6.0	
	Toplam (%)	2.9	2.0	2.0	.5	2.9	1.5	
3,00	Sınıf içi (%)	3.2	6.5	3.2	6.5	9.7	6.5	
	Toplam (%)	.5	1.0	.5	1.0	1.5	1.0	
4,00	Sınıf içi (%)	3.8	1.9	7.5	5.7	9.4	1.9	
	Toplam (%)	1.0	.5	2.0	1.5	2.5	.5	
			Pop Müzik	Yabancı Pop	Türk Halk Müziği	Anadolurock	Arabeks	13,00
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	38.6	7.1	4.3		5.7	
		Toplam (%)	13.2	2.5	1.5		2.0	
2,00	Sınıf içi (%)	42.0	8.0			2.0		
	Toplam (%)	10.3	2.0			.5		
3,00	Sınıf içi (%)	41.9	6.5	3.2	3.2	9.7		
	Toplam (%)	6.4	1.0	.5	.5	1.5		
4,00	Sınıf içi (%)	24.5	18.9	7.5	3.8	13.2	1.9	
	Toplam (%)	6.4	4.9	2.0	1.0	3.4	.5	
Pearson Ki Kare			p=0.390					

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre dinledikleri müzik türlerine bakıldığında 1.sınıfların % 38.6’sı, 2.sınıfların % 42’si, 3.sınıfların % 41.9’u, ve 4. sınıfların % 24.5’inin pop müzik cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 27).

Öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 28’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 28.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?				Toplam(%)
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	7,00	
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	70.0	17.1	12.9		100.0
		Toplam (%)	24.0	5.9	4.4		34.3
2,00	Sınıf içi (%)	46.0	20.0	32.0	2.0	100.0	
	Toplam (%)	11.3	4.9	7.8	.5	24.5	
3,00	Sınıf içi (%)	64.5	22.6	12.9		100.0	
	Toplam (%)	9.8	3.4	2.0		15.2	
4,00	Sınıf içi (%)	60.4	22.6	17.0		100.0	
	Toplam (%)	15.7	5.9	4.4		26.0	
Toplam (%)			60.8	20.1	18.6	.5	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.155				

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre tiyatroya gitme sıklıklarına bakıldığında 1.sınıfların % 70’inin, 2.sınıfların % 46’sının, 3.sınıfların % 64.5’inin ve 4. sınıfların % 60.4’ünün hiç cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 28).

Öğrencilerin ‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 29’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 29.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘‘Sinemaya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		Sinemaya gitme sıklığınız nedir?			Toplam(%)
		Hiç	Ayda 1	Yılda 1	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	10.0	75.7	14.3	100.0
	Toplam (%)	3.4	26.0	4.9	34.3
2,00	Sınıf içi (%)	8.0	78.0	14.0	100.0
	Toplam (%)	2.0	19.1	3.4	24.5
3,00	Sınıf içi (%)	12.9	77.4	9.7	100.0
	Toplam (%)	2.0	11.8	1.5	15.2
4,00	Sınıf içi (%)	9.4	77.4	13.2	100.0
	Toplam (%)	2.5	20.1	3.4	26.0
Toplam (%)		9.8	77.0	13.2	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.990			

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre sinemaya gitme sıklıklarına bakıldığında 1.sınıfların % 75.7’sinin, 2.sınıfların % 78’inin, 3.ve 4. sınıfların % 77.4’ünün ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 29).

Öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 30’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 30.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?						Toplam(%)
		1 saatten az	1-2 saat arası	2-3 saat arası	3 saatten fazla	İzlemiyorum	11,00	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	22.9	27.1	25.7	15.7	8.6		100.0
	Toplam (%)	7.8	9.3	8.8	5.4	2.9		34.3
2,00	Sınıf içi (%)	26.0	12.0	26.0	24.0	12.0		100.0
	Toplam (%)	6.4	2.9	6.4	5.9	2.9		24.5
3,00	Sınıf içi (%)	25.8	32.3	16.1	6.5	19.4		100.0
	Toplam (%)	3.9	4.9	2.5	1.0	2.9		15.2
4,00	Sınıf içi (%)	30.2	13.2	18.9	11.3	24.5	1.9	100.0
	Toplam (%)	7.8	3.4	4.9	2.9	6.4	.5	26.0
Toplam (%)		26.0	20.6	22.5	15.2	15.2	.5	100.0
Pearson Ki Kare		p=0.107						

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre günde ortalama televizyon izleme sürelerine bakıldığında 1.sınıfların % 27.1’i 1-2saat arası, 2.sınıfların % 26’sının 2-3saat arası,

3.sınıfların % 32.3'ü 1-2saat arası ve 4. sınıfların % 30.2'sinin 1 saatten az cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 30).

Öğrencilerin 'Ne tür program izlersiniz?' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 31'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 31.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin "Ne tür program izlersiniz?" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Ne tür program izlersiniz?			Toplam(%)
			Spor	Magazin	Evlilik	
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	37.1	42.9	20.0	100.0
		Toplam (%)	12.7	14.7	6.9	34.3
	2,00	Sınıf içi (%)	48.0	44.0	8.0	100.0
		Toplam (%)	11.8	10.8	2.0	24.5
	3,00	Sınıf içi (%)	35.5	61.3	3.2	100.0
		Toplam (%)	5.4	9.3	.5	15.2
	4,00	Sınıf içi (%)	28.3	49.1	22.6	100.0
		Toplam (%)	7.4	12.7	5.9	26.0
Toplam (%)			37.3	47.5	15.2	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.061			

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre program izleme türlerine bakıldığında 1.sınıfların % 42.9'unun evlilik, 2.sınıfların % 48'inin spor, 3.sınıfların % 61.3'ü ve 4. sınıfların % 49.1'inin magazin cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 31).

Öğrencilerin 'Üniversite etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 32'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 32.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversite etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversite etkinlik gösteren topluluklardan yeterince haberdar olduğunuzu düşünüyor musunuz?		Toplam(%)
			Evet	Hayır	
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	18.6	81.4	100.0
		Toplam (%)	6.4	27.9	34.3
	2,00	Sınıf içi (%)	32.0	68.0	100.0
		Toplam (%)	7.8	16.7	24.5
	3,00	Sınıf içi (%)	16.1	83.9	100.0
		Toplam (%)	2.5	12.7	15.2
	4,00	Sınıf içi (%)	15.1	84.9	100.0
		Toplam (%)	3.9	22.1	26.0
Toplam (%)			20.6	79.4	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.061		

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre üniversite etkinlik gösteren topluluklardan haberdar olma durumlarına bakıldığında, 1.sınıfların % 81.’ü, 2.sınıfların % 68’i, 3.sınıfların % 83.9’u ve 4. sınıfların % 84.9’unun hayır cevabını verdiği görülmektedir (tablo 32).

Öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 33’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 33.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?		Toplam
			Evet	Hayır	
Sınıf	1,00	Sınıf içi (%)	14.3	85.7	100.0
		Toplam (%)	4.9	29.4	34.3
	2,00	Sınıf içi (%)	32.0	68.0	100.0
		Toplam (%)	7.8	16.7	24.5
	3,00	Sınıf içi (%)	29.0	71.0	100.0
		Toplam (%)	4.4	10.8	15.2
	4,00	Sınıf içi (%)	37.7	62.3	100.0
		Toplam (%)	9.8	16.2	26.0
Toplam (%)			27.0	73.0	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.023		

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre üniversitede herhangi bir toplulukta bulunma durumlarına bakıldığında etkinlik gösteren topluluklardan haberdar olma durumlarına bakıldığında, 1.sınıfların % 14.3'ü, 2.sınıfların % 32'si, 3.sınıfların % 29'u ve 4. sınıfların % 37.7'sinin evet cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 33).

Öğrencilerin 'Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı Tablo 34'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre sınıf değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 34.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin 'Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.'sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.							
			4	Cevretop	Dans	Danss	Das	Diyabet	Edebiyat	
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	84.3%	1.4%		2.9%					
	Toplam (%)	28.9%	.5%		1.0%					
2,00	Sınıf içi (%)	68.0%			2.0%	2.0%		2.0%		
	Toplam (%)	16.7%			.5%	.5%		.5%		
3,00	Sınıf içi (%)	67.7%							3.2%	
	Toplam (%)	10.3%							.5%	
4,00	Sınıf içi (%)	62.3%		1.9%			1.9%	3.8%		
	Toplam (%)	16.2%		.5%			.5%	1.0%		
			Edebyat	Fairplay	Fenerbhc	Fenrbhce	Futbol	Futboll	Futsal	Futsall
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)						2.9%	2.9%		
	Toplam (%)						1.0%	1.0%		
2,00	Sınıf içi (%)	2.0%					14.0%		2.0%	
	Toplam (%)	.5%					3.4%		.5%	
3,00	Sınıf içi (%)		3.2%				6.5%		3.2%	
	Toplam (%)		.5%				1.0%		.5%	
4,00	Sınıf içi (%)			1.9%	1.9%	1.9%	5.7%			
	Toplam (%)			.5%	.5%	.5%	1.5%			
			gönüllür	halkoyn	halkoyun	hentboll	hizmet	müzik	müziktop	okultakı
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)		1.4%							2.9%
	Toplam (%)		.5%							1.0%
2,00	Sınıf içi (%)				4.0%					
	Toplam (%)				1.0%					
3,00	Sınıf içi (%)			6.5%		3.2%	3.2%			
	Toplam (%)			1.0%		.5%	.5%			
4,00	Sınıf içi (%)	1.9%		5.7%			1.9%	1.9%		
	Toplam (%)	.5%		1.5%			.5%	.5%		
			oryantri	öğrenci	tiyatro	voleybol	yürüyüş			
Sınıf 1,00	Sınıf içi (%)	1.4%								
	Toplam (%)	.5%								
2,00	Sınıf içi (%)			2.0%	2.0%					
	Toplam (%)			.5%	.5%					
3,00	Sınıf içi (%)					3.2%				
	Toplam (%)					.5%				
4,00	Sınıf içi (%)	1.9%	1.9%	3.8%						
	Toplam (%)	.5%	.5%	1.0%						
Pearson Ki Kare			p=0.067							

Tablo 35’de öğrencilerin sınıf değişkenine göre aritmetik ortalamaları verilmiştir. Ortalamalar arasında farklılık olup olmadığının tespiti için Anova testi yapılmış ve tablo 36’da gösterilmiştir.

Tablo 35.Sınıf değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalamaları

	N	Mean	Std. Deviation	
M1. Hayatım bir çok yönden idealime yakın.	1,00	70	4.4857	1.79163
	2,00	50	4.4600	1.58062
	3,00	31	4.0000	1.61245
	4,00	53	4.5472	1.78203
	Total	204	4.4216	1.71022
M2. Hayat şartlarım mükemmel.	1,00	70	3.7286	1.76866
	2,00	50	3.9600	1.80656
	3,00	31	3.4839	1.41117
	4,00	53	4.3019	1.70503
	Total	204	3.8971	1.72327
M3. Hayatımdan memnunum.	1,00	70	4.7571	1.61905
	2,00	50	4.3200	1.75476
	3,00	31	4.5806	1.91092
	4,00	53	4.8491	1.75845
	Total	204	4.6471	1.73431
M4. Hayattan şimdiye kadar istediğim şeyleri elde ettim.	1,00	70	4.6000	1.41831
	2,00	50	4.7000	1.60675
	3,00	31	4.2258	1.82043
	4,00	53	4.6415	1.74416
	Total	204	4.5784	1.61237
M5. Eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiçbir şeyi değiştiremezdim.	1,00	70	3.6571	2.11198
	2,00	50	3.8400	1.88831
	3,00	31	3.5484	2.01393
	4,00	53	3.8679	1.99073
	Total	204	3.7402	2.00151
M6. Geleceğime güvenle bakabiliyorum.	1,00	70	4.5571	1.78265
	2,00	50	4.4200	1.55301
	3,00	31	3.8387	1.95101
	4,00	53	4.4528	1.80348
	Total	204	4.3873	1.76502
M7. Hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum	1,00	70	5.2286	1.57122
	2,00	50	4.8400	1.78840
	3,00	31	4.8387	1.55127
	4,00	53	4.6981	1.89721
	Total	204	4.9363	1.71371
M8. Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum	1,00	70	4.5286	1.69159
	2,00	50	4.4400	1.84236
	3,00	31	4.3548	1.49551
	4,00	53	4.6038	1.86403
	Total	204	4.5000	1.73773

Tablo 36.Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yaşam doyum düzeylerine ilişkin Anova sonuçları

		Kareler toplamı	df	Ortalama kare	F	Önem seviyesi
M1	Gruplar arası	10.186	1	10.186	3.526	.062
	Gruplar içi	583.559	202	2.889		
	Toplam	593.745	203			
M2	Gruplar arası	.099	1	.099	.033	.855
	Gruplar içi	602.739	202	2.984		
	Toplam	602.838	203			
M3	Gruplar arası	4.214	1	4.214	1.404	.237
	Gruplar içi	606.374	202	3.002		
	Toplam	610.588	203			
M4	Gruplar arası	18.824	1	18.824	7.472	.007
	Gruplar içi	508.921	202	2.519		
	Toplam	527.745	203			
M5	Gruplar arası	5.880	1	5.880	1.471	.227
	Gruplar içi	807.350	202	3.997		
	Toplam	813.230	203			
M6	Gruplar arası	9.632	1	9.632	3.124	.079
	Gruplar içi	622.775	202	3.083		
	Toplam	632.407	203			
M7	Gruplar arası	9.387	1	9.387	3.231	.074
	Gruplar içi	586.785	202	2.905		
	Toplam	596.172	203			
M8	Gruplar arası	2.097	1	2.097	.693	.406
	Gruplar içi	610.903	202	3.024		
	Toplam	613.000	203			

Analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin, 'Hayatım bir çok yönden idealime yakın' ($f(1-202)=3.526$, $p>.05$), 'hayat şartlarım mükemmel' ($f(1-202)=.033$, $p>.05$), 'hayatımdan memnunum', ($f(1-202)=1.404$, $p>.05$), 'eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiç bir şeyi değiştirmedim' ($f(1-202)=1.471$ $p>.05$), 'geleceğime güvenle bakabiliyorum.' ($f(1-202)=3.124$, $p>.05$), 'hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum' ($f(1-202)=3.231$, $p>.05$) ve 'Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum.' ($f(1-202)=.693$, $p<.05$) ifadeleri için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 36).

'Hayattan şimdiye kadar istediğim önemli şeyleri elde ettim' ($f(1-202)=7.472$, $p<.05$), ifadesi için sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (Tablo 36).

4.3. Bölüm Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin bölüm değişkenine göre göre yaş gruplarına dağılımı tablo 37’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 37.Bölüm değişkenine öğrencilerin yaş gruplarına dağılımı

			Yaş			Toplam(%)
			18-20 yaş	21-23 yaş	24ve üzeri yaş	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	47.7	39.8	12.5	100
		Toplam (%)	29.9	25	7.8	62.7
	Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	34.2	55.3	10.5	100
		Toplam (%)	12.7	20.6	3.9	37.3
Toplam (%)			42.6	45.6	11.8	100
Pearson Ki Kare			p=0.009			

Tablo 37 incelendiğinde öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 47.7’si 18-20 yaş grubunda, % 39.8’i 21-23 yaş grubunda ve geriye kalan % 12.5’i 24 yaş ve üzeri grupta yer almakta olup, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 34.2’si 18-20 yaş grubunda, % 55.3’ü 21-23 yaş grubunda ve geriye kalan % 10.5’i 24 yaş ve üzeri grupta bulunmaktadır.

Öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 38’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 38.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Öğrenim gördüğünüz alanla ilgili yayınları takip etme sıklığınız?			Toplam(%)
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	27.3	63.3	9.4	100.0
		Toplam (%)	17.2	39.7	5.9	62.7
	Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	17.1	72.4	10.5	100.0
		Toplam (%)	6.4	27.0	3.9	37.3
Toplam(%)			23.5	66.7	9.8	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.249			

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin öğrenim gördükleri alanlarla ilgili yayınları takip etme sıklıklarına bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 63.3’ü, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 72.4’ü ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 38).

Öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 39’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 39.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Zorunlu ders kitapları dışında haftada kaç saat kitap okursunuz?					Toplam (%)
			1 saatten az	3-5 arası	okumuyorum	1-3 arası	5 saatten fazla	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	24.2	17.2	31.3	20.3	7	100
		Toplam (%)	15.2	10.8	19.6	12.7	4.4	62.7
Antrenörlük		Bölüm İçi (%)	28.9	14.5	23.7	25	7.9	100
		Toplam (%)	10.8	5.4	8.8	9.3	2.9	37.3
Toplam (%)			26	16.2	28.4	22.1	7.4	100
Pearson Ki Kare			p=0.715					

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin zorunlu ders kitapları dışında haftalık kitap okuma saatlerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 24.2’si, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 28.9’u 1 saatten az cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 39).

Öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 40’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 40.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		En çok okuduğunuz üç kitap türünü işaretler misiniz?									Toplam (%)
		Roman-Öykü-Deneme	Biyografi-Anı	Şiir	Bilimsel Araştırma-İnceleme-Eleştiri	Tiyatro-Sinema	Öğrenim Gördüğü Alanla İlgili Kitaplar	Felsefe	Diğer		
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	57.8	9.4	6.3	10.9	3.9	3.1	7	1.6	100
		Toplam (%)	36.3	5.9	3.9	6.9	2.5	2	4.4	1	62.7
Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	68.4	3.9	6.6	1.3	3.9	10.5	5.3			100
	Toplam (%)	25.5	1.5	2.5	0.5	1.5	3.9	2			37.3
	Toplam (%)	61.8	7.4	6.4	7.4	3.9	5.9	6.4	1	100	
Pearson Ki Kare		p=0.715									

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin en çok okudukları kitap türlerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 57.8’i, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 68.’ü roman-öykü-deneme türünü seçtiği görülmektedir (Tablo 40).

Öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 41’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 41.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

		Hangi tür yayınları en çok takip edersiniz?						
		Bilim Teknoloji	Din	Magazin	Müzik	Kültür/Sanat	Spor	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	10.90	10.90	10.20	12.50	13.30	23.40
		Toplam (%)	6.90	6.90	6.40	7.80	8.30	14.70
Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	17.10	1.30	5.30	3.90	19.70	23.70	
	Toplam (%)	6.40	0.50	2.00	1.50	7.40	8.80	
		Sağlık	Edebiyat	Roman/Hikaye	Güncel Haber	Mizah	Diğer	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	10.90	10.90%	10.20	12.50	13.30	23.40
		Toplam (%)	6.90	6.90	6.40	7.80	8.30	14.70
Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	17.10	1.30	5.30	3.90	19.70	23.70	
	Toplam (%)	6.40	0.50	2.00	1.50	7.40	8.80	
Pearson Ki Kare		p=0.022						

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin takip ettikleri yayın türlerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 23.40'ı spor, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 23.70'inin diğer cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 41).

Öğrencilerin 'Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 42'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 42.Bölüm değişkenine öğrencilerin 'Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Ders dışı zamanlarınızda en çok içinde bulunduğunuz 5 etkinliği işaretler misiniz?							
			Sinema	Panel	Kitap	Bilgisayar	Televizyon	Radio	Eğlence Mekanları	Kahveye Gidiyorum
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	48.4	3.1	14.8	3.9	9.4	2.3	6.3	3.1
		Toplam (%)	30.4	2.0	9.3	2.5	5.9	1.5	3.9	2.0
Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	44.7	1.3	7.9	5.3	6.6	3.9	3.9	2.6	
	Toplam (%)	16.7	.5	2.9	2.0	2.5	1.5	1.5	1.0	
			Opera-Bale	İnternete Gidiyorum	Sivil Toplum Kuruluşu	Müzik Dinliyorum	Spor Yapıyorum	Alış Veriş Yapıyorum	Diğer	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	2.3	3.1	.8	.8	.8	.8		
		Toplam (%)	1.5	2.0	.5	.5	.5	.5		
Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	6.6	6.6	3.9	2.6		2.6	1.3		
	Toplam (%)	2.5	2.5	1.5	1.0		1.0	.5		
Pearson Ki Kare			p=0.404							

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin ders dışı zamanlarda içinde buldukları etkinliklere bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 48.4'ü, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 44.7'sinin sinema cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 42).

Öğrencilerin 'Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 43'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 43.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?					
			Hafif Batı Müziği	Caz	Rock	Dinsel İçerik	Türk Sanat Müziği	Kalsik Batı Müziği
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm İçi (%)	10.2	5.5	6.3	5.5	10.9	7.0
		Toplam (%)	6.4	3.4	3.9	3.4	6.9	4.4
	Antrenörlük	Bölüm İçi (%)	6.6	5.3	5.3	2.6	9.2	2.6
		Toplam (%)	2.5	2.0	2.0	1.0	3.4	1.0
			Pop Müzik	Yabancı Pop	Türk Halk Müziği	Anadolu Rock	Arabeks	13,00
Bölüm	Öğretmenlik	Cinsiyet İçi (%)	38.3	7.0	3.1	1.6	4.7	
		Toplam (%)	24.0	4.4	2.0	1.0	2.9	
	Antrenörlük	Cinsiyet İçi (%)	32.9	15.8	5.3	1.3	11.8	1.3
		Toplam (%)	12.3	5.9	2.0	.5	4.4	.5
Pearson Ki Kare			p=0.293					

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin dinledikleri müzik türlerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 38.3’ü, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 32.9’u pop müzik cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 43).

Öğrencilerin ‘Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 44’de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 44.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Daha çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Tiyatroya gitme sıklığınız nedir?				Toplam (%)
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	7,00	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	62.5	20.3	17.2		100.0
		Toplam (%)	39.2	12.7	10.8		62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	57.9	19.7	21.1	1.3	100.0
		Toplam (%)	21.6	7.4	7.8	.5	37.3
Toplam (%)			60.8	20.1	18.6	.5	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.524				

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin tiyatroya gitme sıklıklarına bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 62.5'i, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 57.9'ununhiç cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 44).

Öğrencilerin 'Sinemaya gitme sıklığınız nedir?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 45'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 45.Bölüm değişkenine öğrencilerin 'Sinemaya gitme sıklığınız nedir?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Sinemaya gitme sıklığınız nedir?			Total
			Hiç	Ayda 1	Yılda 1	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	7.8	78.1	14.1	100.0
		Toplam (%)	4.9	49.0	8.8	62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	13.2	75.0	11.8	100.0
		Toplam (%)	4.9	27.9	4.4	37.3
		% Of Total	9.8	77.0	13.2	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.249			

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin sinemaya gitme sıklıklarına bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 78.1'i, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 75'inin ayda bir cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 45).

Öğrencilerin 'Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 46'da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 46.Bölüm değişkenine öğrencilerin 'Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?					Total
			1 saatten az	1-2 saat arası	2-3 saat arası	3 saatten fazla	İzlemiyorum	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	30.5	19.5	23.4	12.5	14.1	100.0
		Toplam (%)	19.1	12.3	14.7	7.8	8.8	62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	18.4	22.4	21.1	19.7	17.1	100.0
		Toplam (%)	6.9	8.3	7.8	7.4	6.4	37.3
		% Of Total	26.0	20.6	22.5	15.2	15.2	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.253					

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin günde ortalama televizyon izleme sürelerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 30.5'i 1 saatten az, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 22.4'ünün 1-2 saat arası cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 46).

Öğrencilerin 'Ne tür program izlersiniz?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 47'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 47.Bölüm değişkenine öğrencilerin 'Ne tür program izlersiniz?' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Ne tür program izlersiniz?			Toplam (%)
			Spor	Magazin	Evlilik	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	42.2	47.7	10.2	100.0
		Toplam (%)	26.5	29.9	6.4	62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	28.9	47.4	23.7	100.0
		Toplam (%)	10.8	17.6	8.8	37.3
Toplam (%)			37.3	47.5	15.2	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.018			

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin izledikleri program türlerine bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 47.7'si magazin, % 42.2'si spor ve geriye kalan % 10.2'si evlilik cevabını verirken, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 47.4'ü magazin, % 28.9'u spor ve geriye kalan % 23.7'si evlilik cevabını vermiştir (Tablo 47). Öğrencilerin 'Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan hiç haberdar oldunuz mu?' sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 48'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 48.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan hiç haberdar oldunuz mu?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan hiç haberdar oldunuz mu?		Total
			Evet	Hayır	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	19.5	80.5	100.0
		Toplam (%)	12.3	50.5	62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	22.4	77.6	100.0
		Toplam (%)	8.3	28.9	37.3
		% of Total	20.6	79.4	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.628		

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin üniversitede etkinlik gösteren topluluklardan haberdar olma durumlarına bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 80.5’inin,antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 77.6’sının hayır cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 48).

Öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdikleri cevapların bölümlere göre dağılımı tablo 49’da gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 49.Bölüm değişkenine öğrencilerin ‘Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?’ sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Üniversitede şimdiye kadar herhangi bir toplulukta yer aldınız mı?		Toplam (%)
			Evet	Hayır	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	26.6	73.4	100.0
		Toplam (%)	16.7	46.1	62.7
	Antrenörlük	Bölüm içi (%)	27.6	72.4	100.0
		Toplam (%)	10.3	27.0	37.3
		Toplam (%)	27.0	73.0	100.0
Pearson Ki Kare			p=0.868		

Bölüm değişkenine göre öğrencilerin üniversitede herhangi bir toplulukta bulunup bulunmama durumlarına bakıldığında, öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin %

26.6'sının, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin ise % 276'sının evet cevabını verdiği görülmektedir (Tablo 49).

Öğrencilerin 'Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.' sorusuna verdiklerin cevapların sınıflara göre dağılımı tablo 50'de gösterilmiştir. Yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre bölüm değişkeni ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 50.Bölüm değişkenine öğrencilerin 'Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.' sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

			Yanıtınız Evet ise katıldığınız topluluğun adını yazınız.							
			4	Cevretop	Dans	Danss	Das	Diyabet	Edebiyat	
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	72.7%		.8%	2.3%		.8%	2.3%	
		Toplam (%)	45.6%		.5%	1.5%		.5%	1.5%	
Antrenörlük	Bölüm içi (%)	Bölüm içi (%)	71.1%	1.3%			1.3%			1.3%
		Toplam (%)	26.5%	.5%			.5%			.5%
			Edebyat	Fairplay	Fenerbhc	Fenrbhce	Futbol	Futboll	Futsal	Futsall
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	.8%	.8%	.8%		7.8%			.8%
		Toplam (%)	.5%	.5%	.5%		4.9%			.5%
Antrenörlük	Bölüm içi (%)	Bölüm içi (%)	1.3%				1.3%	5.3%	2.6%	1.3%
		Toplam (%)	.5%				.5%	2.0%	1.0%	.5%
			Gönüllül	Halkoyun	Halkoyun	Hentboll	Hizmet	Müzik	Müziktop	Okultakı
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	.8%	.8%	2.3%	1.6%	.8%	1.6%		
		Toplam (%)	.5%	.5%	1.5%	1.0%	.5%	1.0%		
Antrenörlük	Bölüm içi (%)	Bölüm içi (%)			2.6%				1.3%	2.6%
		Toplam (%)			1.0%				.5%	1.0%
			Oryantri	Öğrenci	Tiyatro	Voleybol	Yürüyüş			
Bölüm	Öğretmenlik	Bölüm içi (%)	.8%	.8%			.8%			
		Toplam (%)	.5%	.5%			.5%			
Antrenörlük	Bölüm içi (%)	Bölüm içi (%)	1.3%		3.9%	1.3%				
		Toplam (%)	.5%		1.5%	.5%				
Pearson Ki Kare			p=0.137							

Tablo 51'de öğrencilerin bölüm değişkenine göre aritmetik ortalamaları verilmiştir. Ortalamalar arasında farklılık olup olmadığının tespiti için Anova testi yapılmış ve tablo 52'de gösterilmiştir.

Tablo 51.Bölüm değişkenine göre öğrencilerin aritmetik ortalama değerleri

		N	Mean	Std. Deviation
M1. Hayatım bir çok yönden idealime yakın.	Öğretmenlik	128	4.5938	1.67161
	Antrenörlük	76	4.1316	1.74617
	Total	204	4.4216	1.71022
M2. Hayat şartlarım mükemmel.	Öğretmenlik	128	3.9141	1.57754
	Antrenörlük	76	3.8684	1.95511
	Total	204	3.8971	1.72327
M3. Hayatımdan memnunum.	Öğretmenlik	128	4.7578	1.71949
	Antrenörlük	76	4.4605	1.75454
	Total	204	4.6471	1.73431
M4. Hayattan şimdiye kadar istediğim şeyleri elde ettim.	Öğretmenlik	128	4.8125	1.48880
	Antrenörlük	76	4.1842	1.74134
	Total	204	4.5784	1.61237
M5. Eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmeydim.	Öğretmenlik	128	3.6094	1.94505
	Antrenörlük	76	3.9605	2.08768
	Total	204	3.7402	2.00151
M6. Geleceğime güvenle bakabiliyorum.	Öğretmenlik	128	4.5547	1.70136
	Antrenörlük	76	4.1053	1.84448
	Total	204	4.3873	1.76502
M7. Hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum	Öğretmenlik	128	5.1016	1.60138
	Antrenörlük	76	4.6579	1.86585
	Total	204	4.9363	1.71371
M8. Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum	Öğretmenlik	128	4.5781	1.64871
	Antrenörlük	76	4.3684	1.88214
	Total	204	4.5000	1.73773

Tablo 52.Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yaşam doyum düzeylerine ilişkin Anova sonuçları

		Sum of Squares	df	MeanSquare	F	Sig.
M1	Gruplar arası	6.707	3	2.236	.762	.517
	Gruplar içi	587.038	200	2.935		
	Toplam	593.745	203			
M2	Gruplar arası	16.164	3	5.388	1.837	.142
	Gruplar içi	586.675	200	2.933		
	Toplam	602.838	203			
M3	Gruplar arası	8.496	3	2.832	.941	.422
	Gruplar içi	602.092	200	3.010		
	Toplam	610.588	203			
M4	Gruplar arası	4.837	3	1.612	.617	.605
	Gruplar içi	522.908	200	2.615		
	Toplam	527.745	203			
M5	Gruplar arası	2.986	3	.995	.246	.864
	Gruplar içi	810.244	200	4.051		
	Toplam	813.230	203			
M6	Gruplar arası	11.630	3	3.877	1.249	.293
	Gruplar içi	620.777	200	3.104		
	Toplam	632.407	203			
M7	Gruplar arası	9.745	3	3.248	1.108	.347
	Gruplar içi	586.426	200	2.932		
	Toplam	596.172	203			
M8	Gruplar arası	1.461	3	.487	.159	.924
	Gruplar içi	611.539	200	3.058		
	Toplam	613.000	203			

Analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin, 'Hayatım bir çok yönden idealime yakın' ($f(3-200)=.762$, $p>.05$), 'hayat şartlarım mükemmel' ($f(3-200)=1.837$, $p>.05$), 'hayatımdan memnunum', ($f(3-200)=.941$, $p>.05$), Hayattan şimdiye kadar istediğim önemli şeyleri elde ettim' ($f(3-200)=.617$ $p<.05$), 'eğer hayata yeniden başlasaydım hemen hemen hiç bir şeyi değiştirmezdim' ($f(3-200)=.246$ $p>.05$), 'geleceğime güvenle bakabiliyorum.' ($f(3-200)=1.249$, $p>.05$), 'hayallerime ulaşabileceğimi düşünüyorum' ($f(3-200)=1.108$, $p>.05$) ve 'Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum.' ($f(3-200)=.159$, $p<.05$) ifadeleri için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 52).

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

5.1. Sonuç ve Tartışmalar

Kadınların % 23.60'ı 18-20 yaş grubunda, % 16.20'si 21-23 yaş grubunda, % 1.50'si 24 yaş ve üzeri grupta yer almakta olup, bu durumun erkekler için sırasıyla % 19.60, % 29.40 ve % 10.30'dur.

1.sınıfların % 64.3'ü, 2.sınıfların % 60'ı 18-20 yaş grubunda iken, 3.sınıfların % 51.6'sı, 4. Sınıfların % 81.1'i 21-23 yaş grubundadır.

Öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin % 47.7'si 18-20 yaş grubunda, % 39.8'i 21-23 yaş grubunda ve geriye kalan % 12.5'i 24 yaş ve üzeri grupta yer almakta olup, antrenörlük bölümünde okuyan öğrencilerin % 34.2'si 18-20 yaş grubunda, % 55.3'ü 21-23 yaş grubunda ve geriye kalan % 10.5'i 24 yaş ve üzeri grupta bulunmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin kendi alanları ile ilgili yayın takip etme sıklıkları ayda bir düzeyindedir. Üniversite öğrencilerinin kendi alanları ile ilgili yayın takip etme sıklıkları ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencileri haftada 1 ila 5 saat arasında kitap okumaktadırlar. Üniversite öğrencilerinin haftada kitap okuma süreleri ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencileri zorunlu dersler dışında en çok roman-öykü-deneme kitaplarını okumayı tercih etmektedir. Öğrencilerin kitap okuma tercihleri ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinin en çok okudukları kitap türü spordur. Öğrencilerin okudukları kitap türü ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin ders dışı zamanlarda en çok buldukları etkinlik sinemadır. Öğrencilerin ders dışı zamanlarda en çok buldukları etkinlik ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinin en çok dinledikleri müzik türü pop müziktir. Öğrencilerin en çok dinledikleri müzik türü ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki tespit edilirken, pop müzik ile sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinin televizyon izleme süresi günlük, 1-2 saat arasındadır. İzledikleri programlar ise, spor, magazin ve evlilik programlarıdır. Öğrencilerin günlük ortalama televizyon izleme süreleri ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Ancak, öğrencilerin izledikleri program türleri ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Benzer şekilde üniversite öğrencilerinin tiyatroya, sinema gitme sıklıkları ve üniversite de gerçekleştirilen etkinliklerden haberdar olma durumları ile cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinin % 70'inden fazlasın üniversitede herhangi bir toplulukta yer almamıştır. öğrencilerin üniversitede herhangi bir toplulukta yer alma durumları ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir ilişki tespit edilirken, öğrencilerin üniversitede herhangi bir toplulukta yer alma durumları ile sınıf ve bölüm değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

'Ekonomik anlamda hayallerimi gerçekleştirebileceğimi düşünüyorum.' İfadesi ile cinsiyet değişkeni ve yaşam doyumu arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Benzer şekilde, 'Hayattan şimdiye kadar istediğim önemli şeyleri elde ettim' ifadesi ile sınıf değişkeni ve yaşam doyumu arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Shin ve Johnson (66)'a göre *yaşam doyumu*, genel olarak bireyin hayatının kalitesini kendisinin belirlemiş olduğu kriterlere göre değerlendirmesidir. Yaşam doyumu, bir bütün olarak yaşamın bütün kalitesinin pozitif gelişiminin derecesi olarak tanımlanabilir(68).

Bu araştırmanın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin yaşam doyumu düzeyleri cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre farklılaşmaktadır. Ülkemizde Köker'in (112) ergenler üzerinde yaptığı araştırma bulgusu ve Cenkseven ve Akbaş'ın (119) üniversite öğrencilerine ilişkin bulgusu ile paralellik göstermektedir. Farklı yaş grupları üzerinde yapılmış araştırmaların çoğunun ise yaşam doyumu ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkisi olmadığına işaret ettiği görülmektedir (120, 121, 122, 123).

Diener'a (74) göre cinsiyet ve yaş gibi biyo-sosyal değişkenler öznel iyi oluşu etkileyen faktörler arasındadır ancak Diener ve Diener(90) sosyo-ekonomik durumun, yaş ve cinsiyete göre öznel iyi oluşla nispeten daha güçlü ilişkiler gösterdiğini ve iyi oluşun belki de en güçlü sosyo-yapısal yordayıcısının gelir ve sosyal statü olduğunu belirtmektedirler (124).

Chow'un (125) üniversite öğrencilerinde yaşam doyumunu incelediği araştırmada da cinsiyetin yaşam doyumu üzerinde anlamlı etkiye sahip olmadığı bildirilmektedir. Chow'un

çalışmasında sosyoekonomik düzey, not ortalaması ve akademik yaşantıyla ilgili tatmin arttıkça, yaşam doyumunun arttığı bildirilmektedir (125).

Yaşam doyumunu ile cinsiyet ilişkisine dair farklı sonuçlar bulunmaktadır. Dikmen kadın çalışanların yaşam doyumunun, erkek çalışanların yaşam doyumundan yüksek çıktığını bulmuştur (61).

Yazıcı'nın (126), yaptığı çalışmada, üniversite öğrencileri arasında sivil toplum kuruluşlarına aktif katılımın oldukça düşük olduğu, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme bakımından kamu üniversitelerinde ilk sırada kitap ve dergi okumanın geldiği, yine kamu üniversitelerinde okuyan öğrencilerinin kültür sanat programları ve belgesel programlarını diğer programlara göre daha çok izledikleri görülmektedir.

Ayrıca yine aynı çalışmada kızlarda boş zamanları tiyatro, sinema ve konsere giderek değerlendirme eğilimi erkekler göre bir misli daha fazladır. Erkek öğrenciler kızlara göre daha fazla internetle ilgilenirken, kahve ve bilardo salonlarına giderken ve spor yaparken kızlarda erkekler göre daha çok tiyatro sinema ve konsere gitmekte, kitap ve dergi okumakta ve müzik dinlemektedirler. Kızlar daha çok kültür sanat türü programları izlerken, erkeklerde haberlerin ve açık oturumların favori programlar olduğu görülmektedir.

Yaylalı'nın (27), çalışmasında, öğrencilerin %91'i alan dışı kitapları da okuduğunu belirtirken % 9'u sadece öğrenim gördükleri alanla ilgili kitap okuduklarını ifade etmektedirler. Öğrencilerin yaklaşık % 73'ü genel itibariyle hayatlarından memnun olduklarını ifade ederken, %12 lik kısmı hayatlarından memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin yaklaşık %70'i gündemi daha çok gazete ve dergiden %66'sitelevizyondan, % 38 'i internetten ve % 22'si radyodan takip ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin % 42'si sinemaya gitmeyi, %22'si spor karşılaşmalarını izlemeyi, %14'ükonserlere ve % 11'i tiyatroya gitmeyi tercih etmektedirler. Yine öğrencilerin % 72'si sık sık veya sürekli televizyonda haber programlarını izlerken, % 54'ü film ve dizi, %45'imüzik ve eğlence, %45'i belgesel, % 39'u spor, % 38'i tartışma, % 30'u yarışma, % 19'uekonomi ve %12'si magazin programlarının izlemektedirler.

5.2. Öneriler

Bu araştırma farklı örneklem grupları ve farklı araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilebilir. Araştırmacının ilgili literatürü inceleyerek belirlediği değişkenler (üniversite, bölüm, sınıf, cinsiyet) çeşitlendirilip başka araştırmalar yapılabilir.

Öğrencilerin yaşam doyumunun artması açısından üniversitelerin yaşam alanlarında sportif ve rekreasyonel etkinlik alanları artırılabilir.

Üniversite öğrencilerinin sosyal, psikolojik ve ekonomik olarak yaşam doyumlarını doğrudan ve dolaylı olarak etkileme potansiyeli olan değişkenler kullanılarak araştırmalar yapılabilir.

6. KAYNAKLAR

1. McCabe, R.E., Blankstein, K., R., & Milis, J.,S. (1999). Interpersonal sensitivity and social problem-solving: Relations with academic and social self-esteem depressive symptoms, and academic performance. *Cognitive Therapy and Research*, 23 (6), 587 - 604.
2. Doğan, T. (2006). Üniversite öğrencilerinin iyilik halinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 120-129
3. Dilmaç, B., Hamarta, A., & Aydoğan, D. (2010). The relationship between psychological symptoms and self -esteem of the students from Turkish societies in Turkey. *Education Science and Psychology*, 1(12), 22 -30.
4. Seligman, M. E. (2002). Positive psychology, positive prevention, and positive therapy. (In Snyder, C.R. ; S. J. Lopez) (Eds.). *Handbook of Positive Psychology* (pp. 3-9). New York: Oxford University Press. [Electronic version]. Retrieved February 02, 2006, from Pamukkale University Library, <http://site.ebrary.com/lib/pamukkale>.
5. Suldo, S. M. & Huebner, E.S. (2004). Does life satisfaction moderate the effects of stressful life events on psychopathological behavior during adolescence? *School Psychology Quarterly*, 19 (2), 93-105.
6. Günsoy, G.(2005).İnsani gelişme kavramı ve sağlıklı yaşam hakkı. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*,Cilt 1, s. 35-52.
7. Maltby, J. ve DAY, L.(2001). The relationship between exercise motives and psychological well-being. *The Journal of Psychology*. 135; 651–660
8. Bouchard, C. vd.(1994). Physical activity, fitness and health.international proceedings and consensus statement.
9. Delaney, W. ve Lee, C.(1995) .Self-esteem and sex-roles among male and female high school students their relationship to physical activity. *Australian Psychologist*, Vol. 30, No. 2, pp. 84-87.
10. Berger, B.G.vd.(1992). Preliminary analysis of a causal relationship between swimming and stress reduction: intense exercise may negate the effects. *International Journal of Sport Psychology*, Vol. 23, pp. 70-85.

11. Dobosz, R.P. ve Beaty, L.A. ;(1999). The relationship between athletic participation and high school students' leadership ability.adolescence, Vol. 34, No. 133.
12. Diener, E. & Suh, E. (1997). Measuring quality of life: Economic, social, and subjective indicators. Social Indicators Research, 40, 189–216.
13. Ulusoy, O. (2008). Ergenlerde bilişim teknolojileri kullanımı ve saldırganlık ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
14. Özmen, F. , Aküzüm, C. , Sünkür, M., & Baysal, N. (2011, Mayıs). Sosyal ağ sitelerinin eğitsel ortamlardaki işlevselliği. 6. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumu Fırat Üniversitesi, Elazığ.
15. Baltacı, H. Ş., İşleyen, F. , & Özdemir, S. (2012). Eğitim fakültesi öğrencilerinin romantik ilişki durumları ve sosyal ağ kullanımlarına göre etkileşim kaygısı ve sosyal destek algılarının incelenmesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2), 25-36.
16. Özgüven, İ. E. (1992). Üniversite öğrencilerinin sorunları ve baş etme yolları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (7), 5-13.
17. Yazıcı, E. (2001). Üniversite gençliği 2001 araştırması: Üniversite gençliğinin sosyo-kültürel profili üzerine bir alan araştırması (Gazi Üniversitesi Örneği), Ankara: Gazi Üniversitesi.
18. Uygun, S. (2004). Üniversite gençliği ve yabancılaşma. Bilim ve aklın aydınlığında Eğitim, (57), 231-236.
19. Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği sürecinde Türk eğitim sistemi: Sorunlar ve çözüm önerileri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(1), 66-80.
20. Korkmaz, A. (2005). Yükseköğretim gençliğinin problemleri. Milli Eğitim Dergisi, (145),124-130.
21. Türkdogan, O. (1996). Sosyal şiddet ve Türkiye gerçeği. İstanbul: Timaş.
22. Topçuoğlu, H. (1966). Neleri öğrenmek istiyorlar? Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi.
23. Balta, P. E. (2005). Bitmeyen çocukluk, erken yetişkinlik ve yeni kapitalizm. Birikim Dergisi, (192), 20-28.

24. Yaylalı, M. (2006). Üniversite gençliğinin sosyo-ekonomik profili araştırması. Erzurum: Yakutiye.
25. Bacanlı, H. (2012). Eğitim psikolojisi. Ankara: Pegem Akademi.
26. Yazıcı, E. (2003) Türk üniversite gençliği araştırması: Üniversite gençliğinin sosyo-kültürel profili. Ankara: Gazi Üniversitesi.
27. Akhunlar, M. N. (2010). An investigation about the relationship between life satisfaction and loneliness of nursing students in Uşak University. *Procedia Social and Behavioral Sciences* (5), 2409–2415.
28. Aydın, B. B. (2011). Üniversite öğrencilerinin yaşam amaçlarının alt boyutlarının genel öz-yeterlik yaşam doyumunu ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
29. Çivitçi, A. (2009). İlköğretim öğrencilerinde yaşam doyumunu: bazı kişisel ve ailesel özelliklerin rolü. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 29-52.
30. Deniz, M. E., Arslan, C., Özyeşil, Z. ve İzmirli, M. (2012). Öz-anlayış, yaşam doyumunu, negatif ve pozitif duygu: Türk ve diğer ülke üniversite öğrencileri arasında bir karşılaştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 428-446.
31. Dingiltepe, T. (2009). Parçalanmış ve tam aileye sahip ergenlerin yaşam doyumunu düzeyleriyle yaşam kalite düzeylerinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
32. Gündoğar, D., Sallan-Gül, S., Uskun, E., Demirci, S., & Keçeci, D. (2007). Üniversite öğrencilerinde yaşam doyumunu yordayan etkenlerin incelenmesi. *Klinik Psikiyatri*, (10), 14-27.
33. Güney, S., Kalafat, T., &Boysan, M. (2010). Dimensions of mental health: life satisfaction, anxiety and depression: a preventive mental health study in Ankara University students population. *Procedia Social and Behavioral Sciences* (2), 1210–1213.
34. Kümbül-Güler, B., & Emeç, H. (2006). Yaşam memnuniyeti ve akademik başarıda iyimserlik etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(2), 129-149

35. Özgür, G., Gümüş-Babacan, A., & Durdu, B. (2010). Evde ve yurttta kalan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 1(1), 25-32.
36. Öztürk, Z. G. (2014). Sınıf öğretmenlerinin değer tercihleri ile yaşam doyumu arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
37. Recepoğlu, E. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam doyumları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayı (1)*, 311-326.
38. Seydooğulları-Ünsal, S., & Çiftçi Arıdağ, N. (2012). Lise öğrencilerinin yaşam doyumlarının ana baba tutumları ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Educational Sciences*, 4(3), 752-767
39. Şahin-Sülen, F. (2010). Teacher candidates' attitudes towards teaching profession and life satisfaction levels. *Procedia Social and Behavioral Sciences* (2), 5196-5201.
40. Şahin, E. (2010). İlköğretim öğretmenlerinde yaratıcılık, mesleki tükenmişlik ve yaşam doyumu. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
41. Tuzgöl Dost, M. (2007). Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunu bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (22), 132-143.
42. Tümkaya, S., Aybek, B. , &Çelik, M. (2008). An investigation of students' life satisfaction and loneliness level in a sample of Turkish students. *International Journal of Human Sciences*, 5(1), 1-15.
43. Yılmaz, E., & Sünbül, A. M. (2009). Öğretmenlerin yaşam doyumları ve okullardaki örgütsel güven düzeyi. *Journal of Qafqaz University*, (26), 173-179
44. Neugarten, B. L., Havighurst, R. J., & Tobin, S. S. (1961). The measurement of life satisfaction. *Journal of Gerontology*, 16(2), 134-143.
45. Akbunar, Ş. (2012). Yükseköğretimdeki bilgi teknolojileri kullanımı dersinin öğrenci ihtiyaçlarına göre incelenmesi (Akdeniz Üniversitesi örneği).Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

46. Algan, C. E. (2006). Özel okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitimde bilgi teknolojileri kullanımı öz-yeterlilikleri ve derslerinde bilgi teknolojilerinden yararlanma durumları. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
47. Karaca, M. (2008). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilgi teknolojilerinin kullanımıyla ilgili görüşleri: Odtü ve Ankara Üniversitesi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
48. Karhan, İ. (2007). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin epistemolojik inançlarının demografik özelliklerine ve bilgi teknolojilerini kullanma durumlarına göre incelenmesi. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
49. Sönmez, S. (2005). İşbirliğine dayalı öğrenme yöntemi, birleştirme tekniği ile bilgisayar okur-yazarlığı öğretiminin akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi. Yüksek Lisans Tezi Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
50. Uzun, A. (2008). Eğitim fakültelerinde bilgisayar okur-yazarlığının internet tabanlı öğretim tasarımı ile desteklenmesi. Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa
51. Lim, C., & Putnam, R. D. (2010). Religion, social networks, and life satisfaction. *American Sociology Review*, 75(6), 914-933.
52. Shah, D. V., Kwak, N., & Holbert, R. L. (2010). "Connecting" and "disconnecting" with civic life: Patterns of internet use and the production of social capital. *Political Communication*, (18), 141-162.
53. Valenzuela, S., Park, N., & Kee, K. F. (2009). Is there social capital in a social network site: facebook use and college students' life satisfaction, trust, and participation. *Journal of Computer Mediated Communication*, (14), 875-901.
54. Çelik, G. (2007). Çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları kliniğine başvuran ergenlerin özellikleri. Uzmanlık tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
55. Tuncay, S. (2000). Türkiye'de gençlik sorunlarının psikolojik boyutu. *Muğla Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 232-257.

56. Erkal, M. (1987). Toplumda bir sosyal grup olarak gençlik. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 3, 357-358.
57. ÖSYM, (2013) Araştırma, yayın ve istatistikler- Süreli Yayınlar-2013 Yılı Yayınları. 01.12.2013 tarihinde <http://www.osym.gov.tr/belge/1-19213/2012-2013-ogretim-yili-yuksekokretim-istatistikleri.html> adresinden erişilmiştir.
58. Dikmen, A. A. (1995). Kamu çalışanlarında iş doyumunu ve yaşam doyumunu. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
59. Myers, D. G., & Diener, E. (1995). Human well-being and economic goals. Psychological Science, 6, 10-19.
60. Arygle, M. (1994). The psychology of interpersonal behaviour. London: Penguin,
61. Özdevecioğlu, M. (2003). İş tatmini ve yaşam tatmini arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. 11.Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresinde sunulmuş bildiri, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
62. Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. Journal of Personality Assessment, 49, 71-75.
63. Shin, D. C., & Jhonson, D. M. (1978). Avowed happiness as an overall assessment of the quality of life. Social Indicators Research, 5(1-4), 475-492.
64. Lazarus, R. S. (1991). Emotion and adaptation. Oxford, UK: Oxford University Press
65. Veenhoven, R. (1996). Happy life-expectancy: A comprehensive measure of quality of life in nations. Social Indicators Research, 39, 1-58.
66. Deniz, M. E. (2006). The relationships among coping with stress, life satisfaction, decision making styles and decision self-esteem: An investigation on Turkish university students. Social Behavior and Personality: An International Journal, 34(9), 1161-1170.
67. Selçukoğlu, Z. (2001). Araştırma görevlilerinde tükenmişlik düzeyi ile yalnızlık düzeyi ve yaşam doyumunu arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

68. Vara, S. (1999). Yoğun bakım hemşirelerinde iş doyumunu ve genel yaşam doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
69. Koç, Z. (2001). Rehberlik ve araştırma merkezlerinde görev yapan rehber öğretmenlerin iş doyumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 9(2), 395-410.
70. Yetim, Ü. (2001). Toplumdan bireye mutluluk resimleri. İstanbul: Bağlam.
71. Diener, E. (1984) Subjective well being. Psychological Bulletin, 95 542-575
72. Diener, E. (1994) Measuring subjective well being: Progress and opportunities. Social Indicators Research, 28 35-89.
73. Billings, A. G., & Mooss, R. H.. (1981). The role of coping responses and social resources in attenuating the stress of life events. Journal of Behavioral Medicine, (4), 139-157.
74. Clark, A. A., & Hovanitz, C. A. (1989). Dimensions of coping that contribute to psychopathology. Journal of Clinical Psychology, 45, 28-26
75. Vitterso, J., Biswas-Diener, R., & Diener, E. (2005). The divergent meanings of life satisfaction: Item response modeling of the satisfaction with life scale in Greenland and Norway. Social Indicators Research, 74, 327-348.
76. Seligman, M., Steen, T. A., Park, N., & Peterson, C. (2005). Positive psychology progress: Empirical validation of interventions. American Psychologist, 60(5), 410-421.
77. Yetim, Ü. (1991). Kişisel projelerin organizasyonu ve örüntüsü açısından yaşam doyumunu Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İzmir
78. Sapmaz ve Doğan(2012). Mutluluk ve Yaşam Doyumunun Yordayıcısı Olarak İyimserlik. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 8, Sayı 3, Aralık 2012
79. Lyubomirsky, S. (2007).The How of happiness: A scientific approach to getting the life you want. New York: The Penguin Press.
80. Nordenfelt, L. (1993). Quality of life, health and happiness. Aldershot: Avebury.

81. Ryff, C. D. (2002). Broadening the boundaries in quality of life studies: The importance of purposeful engagement. Uluslararası Yaşam Kalitesi Derneği Sempozyum'unda sunulmuş bildiri, Orlando.
82. Keyes, C. L., Shomotkin, D., & Ryff, C. D. (2002). Optimizing well-being: the empirical encounter of two traditions. *Journal of Personality and School Psychology*, 82(6), 1007-1022.
83. Ryff, C., & Keyes, C. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 719–727.
84. Ryff, C. D., Magee, W. J., Kling, K. C., & Wing, E. H. (1999). Forging macro-micro linkages in the study of psychological well-being. İçinde C. D. Ryff & V. W. Marshall (Eds.), *The self and society in aging processes* (s. 247-278). New York: Springer.
85. Roothman, B., Kirsten, D., & Wissing, M. (2003). Gender differences in aspects of psychological well-being. *South African Journal of Psychology*, 33(4), 212-218.
86. Diener, E., & Diener, C. (1996). Most people are happy. *Psychological Science*, 7(3), 181-184.
87. Ryan, R. M., & Frederick, C. M. (1997). On energy, personality and health: Subjective vitality as a dynamic reflection of well-being. *Journal of Personality*, 65, 529-565.
88. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001). To be happy or to be self-fulfilled: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. İçinde S. Fiske (Ed.), *Annual Review of Psychology* (s. 141-166). Palo Alto, CA: Annual Reviews, Inc.
89. Lyubomirsky, S., King, L. A., & Diener, E. (2005). The benefits of frequent positive affect. *Psychological Bulletin*, 131, 803-855.
90. Schmitter, C. (2003). Life satisfaction in centenarians residing in long-term care. 15.09.2014 tarihinde <http://www.mmhc.com/articles/NHM9912/cutillo.html> sayfasından erişilmiştir.
91. Flanagan J. C. (1978). A research approach to improving our quality of life. *American Psychologist*, 33, 38-147.

92. Braun, P. M. W. (1977). Psychological well-being and location in the social structure. Doktora Tezi, University of Southern California, USA
93. Campbell, A. (1981). The sense of well-being in America: Recent patterns and trends. New York: McGraw-Hill.
94. Çetinkaya, H. (2004). Beden imgesi, beden organlarından memnuniyet, benlik saygısı, yaşam doyumu ve sosyal karşılaştırma düzeyinin demografik değişkenlere göre farklılaşması, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
95. Anderson, M. R. (1977). A study of the relationship between life satisfaction and selfconcept, locus of control, satisfaction with primary relationships, and work satisfaction. Doktora Tezi, Michigan State University, USA
96. Campbell, A., Converse, P., & Rodgers, W. (1976). The quality of American life. New York: Russell Sage Foundation.
97. Cristopher, J. C. (1999). Situating psychological well-being: Exploring the cultural roots of its theory and research. *Journal of Counseling and Development*, 77(2), 141-152
98. Jaccard, J., & Wan, C. K. (1996). LISREL analyses of interaction effects in multiple regression. NewburyPark: Sage.
99. Mastekaasa, A. (1992). Marriage and psychological well-being: Some evidence of selection into marriage. *Journal of Marriage and the Family* 54, 901-911.
100. Umberson, D. (1992). Relationships between adult children and their parents psychological consequences for both generations. *Journal of Marriage and the Family*, 54, 664-674.
101. Nix, G. A., Ryan, R. M., Manly, J. B., & Deci, E. L. (1999). Revitalization through self-regulation: The effects of autonomous and controlled motivation on happiness and vitality. *Journal of Experimental Social Psychology*, 35, 266-284.
102. Lim, C., & Putnam, R. D. (2010). Religion, social networks, and life satisfaction. *American Sociology Review*, 75(6), 914-933.

- 103.** Vallerand, R. J. (1989). Toward a methodology for the transcultural validation of psychological questionnaires: Implications for research in the French language. *Canadian Psychology*, 30(4), 662-680.
- 104.** Robinson, J. P., & Shaver, P. R. (1973). Measures of social psychological attitudes. Michigan: Michigan University.
- 105.** Brotner R. M., & Hultsch D. F (1970). A motivariate analysis of correlates of life satisfaction in adulthood. *Journal of Gerontology*, 25(1), 41-47
- 106.** Kyriakos S. M., & Martin, H. W. (1979). A casual model of life satisfaction among the elderly. *Journal of Gerontology* 34(1), 86-93.
- 107.** Onur, B. (1997). Gelişim psikolojisi: Yetişkinlik yaşlılık ölüm. Ankara: İmge Kitabevi.
- 108.** Köker, S. (1991). Normal ve sorunlu ergenlerin yaşam doyumu düzeyinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- 109.** Dönmez, M. M. (2007). Meslek lisesi öğrencilerinin atılganlık düzeylerine göre yaşam doyumu ve duyguları ifade etme eğilimlerinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- 110.** Gürbüz, A. G. (2008). Öfke denetimi eğitiminin lise son sınıf öğrencilerinin öfkeyle başa çıkmaları, yaşam doyumları ve depresyon düzeylerine etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- 111.** Gümüşbaş, B. (2008). Stresle başa çıkma yolları eğitim programının ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin stresle başa çıkma yöntemleri ve yaşam doyumu üzerindeki etkisinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- 112.** Suikkanen, J. (2011). An improved whole life satisfaction theory of happiness. *International Journal of Wellbeing*, 1(1), 149-166.
- 113.** Karasar, N. (2013). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel.

- 114.** Cenkseven, F. ve Akbaş, T. (2007). Üniversite öğrencilerinde öznel ve psikolojik iyi olmanın yordayıcılarının incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(27), 1-23.
- 115.** Fugl-Meyer, A. R., Melin, R., Fugl-Meyer, K. S. (2002). Life satisfaction in 18 to 64 year old Swedes: Inrelation to gender, age, partner and immigrant status. *Journal of Rehabilitation Medical*, 34, 239-246.
- 116.** Hampton, N. Z. ve Marshall, A. (2000). Culture, gender, self-efficacy and life satisfaction: A comparison between Americans and Chinese people with spinal cord injures. *Journal of Rehabilitation*, 66 (3): 21-29.
- 117.** Hintikka, J. (2001). Religious attendance and life satisfaction in the Finnish general population. *Journal of Psychology and Theology*, 29 (2), 158.
- 118.** Katja, R., Paivi, A. K., Marja-Terttu, T., Pekka, L. (2002). Relationships among adolescent' subjective well-being, health behavior and school satisfaction. *Journal of School Health*, 72 (6), 243-250.
- 119.** Staudinger, U. M., Fleeson, W. ve Baltes, P. B. (1999). Predictors of subjective physical health and global well-being: Similarities and differences between the United States and Germany. *Journal of Personalityand Social Psychology*, 76 (2), 305-319.
- 120.** Chow, H. P. H. (2005). Life satisfaction among university students in a Canadian prairie city: A multivariate analysis. *Social Indicators Research*, 70, 139-150.
- 121.** Yazıcı, A. (2006). Ülkemizde bilgisayar okuryazarlığı üzerine. 18.10.2014 tarihinde <http://www.yecis.com/e-der>

7. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Müfit DAL
Uyruğu : T.C
Doğum tarihi ve yeri : 05.04.1977
Medeni hali :Evli
e-posta :mufitdal@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Erciyes Üniversitesi/ Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği	1999
Lise	Kahramanmaraş Türkoğlu Lisesi	1993

Yabancı Diller

İngilizce

Hobiler

Doğa bilimleri, basketbol, yüzme, tenis